

LIKKUTEI TORAH • ROSH HASHANAH • MAAMAR 4

והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים...

“E acontecerá naquele dia que
um grande shofar será tocado”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/rosh-hashanah/4/

1 והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים.

“E acontecerá naquele dia que um grande shofar será tocado, e os que se perderam na terra da Assíria e os que foram dispersos na terra do Egito virão e se prostrarão diante de Havayá no monte sagrado, em Jerusalém.”

יש להבין מ"ש בשופר גדול דמאי מעליותא דשופר גדול יותר על שופר שאינו גדול כמו בשופר של ר"ה [ראש השנה] של עתה

É preciso entender o que se diz: “um grande shofar”. Qual é a superioridade de um grande shofar em relação a um shofar que não é grande, como o shofar de Rosh Hashaná nos dias de hoje,

וכמו שנאמר ואד' הוי' בשופר יתקע ולא נזכר בשופר גדול [וקושיא זו מבואר בזהר פ' ואתחנן (דרס"ו ע"ב) וע"ש].

como está dito: “E Ado-nai Havayá tocará o shofar”, sem que se mencione “um grande shofar”? (Essa pergunta é explicada no Zohar, Parashat Vaetchanan (266b); veja ali.

עוד נזכר פסוק זה בגמרא (פ"ט דברכות נ"ו ב' פ"ק [פרק קמא] דר"ה [דראש השנה] י"א ב'. סנהדרין ק"י ע"ב מכות כ"ד סע"א [סוף עמוד א]). רבות לך לך פמ"ב בענין והיה.

Este versículo também é mencionado na Guemará (Berachot, capítulo 9, 56b; Rosh Hashaná, capítulo 1, 11b; Sanhedrin 110b; Makkot, final de 24a); [no Midrash] Rabá, Lech Lechá, seção 42, a respeito da expressão “E acontecerá”;

ויצא פרשה ע' [עיי"ן]. נשא פי"ג מדרש רות ס"פ ושם האיש אלימלך ובמדרש אסתר ע"פ ויהי בימי ענין השתחואה פ' וירא פנ"ו.

Vayetze, seção 70; Nasso, seção 13; Midrash Ruth, no final da seção “E o nome do homem era Eli-melech”; e no Midrash Esther, sobre o versículo “E aconteceu nos dias de”. Sobre o tema da prostração: Parashat Vayerá, seção 56.

בירושלים בקהלת רבה ס"פ כל הנחלים ועוד נזכר על פסוק זה והיה ביום ההוא כו' בזהר ח"א [חלק א'] בפ' ויגש [דר"י [דרבינו יצחק] ע"א] ויחי [דר"נ ע"א].

Sobre “em Jerusalém”: em Kohelet Rabá, no final da seção “Todos os rios”. E este versículo, “E acontecerá naquele dia”, etc., também é mencionado no Zohar, parte I, Parashat Vayigash (210a); Vayechi (250a);

בשלח (דמיו ע"ב) ויקרא ד"ו ע"ב] הנה בר"ה [בראש השנה] אנו אומרים זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון ולכאורה יש כאן סתירה דלאו רישיה סיפיה

Beshalach (46b); Vayikra, 6b.) Ora, em Rosh Hashaná dizemos: “Este dia é o começo de Tuas obras, uma lembrança do primeiro dia.” Aparentemente, há aqui uma contradição, pois o início não [concorda com] o final:

כי זה היום תחלת מעשיך משמע תחלה ממש היינו שבו מחדש בכל שנה את העולם ואח"כ אומר זכרון ליום ראשון משמע שאינו

pois “Este dia é o começo de Tuas obras” implica um começo propriamente dito, isto é, que nele Ele renova o mundo a cada ano; e depois diz: “uma lembrança do primeiro dia”, o que implica que não é

אלא זכרון לזכור את יום ראשון שנברא בו העולם בששת ימי בראשית. אך הנה באמת שניהם אמת כי
mas uma lembrança, para recordar o primeiro dia, no qual o mundo foi criado durante os seis dias da Criação. Mas, na verdade, ambas as coisas são verdadeiras, pois

הנה ענין ר"ה [ראש השנה] שנק' ראש הוא עד"מ כמו הראש שבאדם הוא מקור החיות לכל האברים שבו ראשית גילוי כללות החיות וממנו נמשכים לכל האברים חיותם וקיומם בפרטות שמתחלה היו כלולים בראש ומוח בהעלם

o conceito de Rosh HaShaná, que é chamado de “cabeça” (rosh), é, por meio de uma analogia, como a cabeça de uma pessoa. Ela é a fonte da força vital (chayut) de todos os membros; nela ocorre a primeira revelação da força vital em sua expressão geral e, a partir dela, são transmitidas a todos os membros, em particular, sua força vital e existência, que a princípio estavam incluídas na cabeça e no cérebro de forma oculta.

כי משכן נפש השכלית היא במוח וממנה מתפשטות כחות הנפש לכל האברים מהעלם אל הגילוי לעין לראות ולרגל להלך כו'

Pois a sede da alma intelectual está no cérebro, e dele os poderes da alma se espalham por todos os membros, passando do oculto ao revelado: para o olho, ver; para o pé, andar; etc.

כך ר"ה [ראש השנה] הוא ראשית גילוי כללות החיות של כל השנה כי ואתה מחיה את כולם כתיב ובכל יום ויום חדשים לבקרים מתחדש החיות שחיות יום זה אינו כשל אתמול

Assim também, Rosh HaShaná é a primeira revelação da força vital do ano inteiro em sua expressão geral. Pois está escrito: “E Tu dás vida a todos eles”; e, a cada dia, “eles são novos todas as manhãs”: a força vital é renovada, de modo que a força vital deste dia não é como a de ontem.

וכן בפרט הימים טובים שבכל השנה שבהם נשמך חיות רב בתוספת עילוי מבימי החול כידוע הנה כל בחי' החיות הזה באים ונמשכים מבחי' ראש השנה והוא כוללם יחד

E assim também, em particular, as festas ao longo do ano, nas quais é transmitida uma força vital abundante, com uma elevação adicional em relação aos dias da semana, como é sabido: todos esses níveis de força vital vêm e são transmitidos do nível de Rosh HaShaná, e ele os inclui todos em conjunto.

(כי פסח שבועות סוכות הם כנגד ג' אבות אברהם הוא בחי' פסח לושי ועשי עגות והוא חסד דרועא ימינא. שבועות מ"ת [מתן תורה] בקול השופר אילו של יצחק. וסוכות בחי' ויעקב נסע סכתה והמה תרין דרועין וגופא.

(Pois Pêssach, Shavuot e Sucot correspondem aos três Patriarcas. Avraham é o nível de Pêssach: “Amassa e faz bolos”; e ele é Chessed (bondade), o braço direito. Shavuot: a Entrega da Torá com o som do shofar, o carneiro de Yitschac. E Sucot é o nível de “E Yaakov partiu para Sucot”. E estes são os dois braços e o corpo.)

וחנוכה ופורים הם תרין ירכי קשוט וכ"ז [וכל זה] הוא בחי' הגוף אבל ר"ה [ראש השנה] הוא בחי' ראש שבו נכלל חיות כל הגוף והוא כנגד אדם הראשון ויוהכ"פ [יום הכפורים] נק' ג"כ ראש השנה בכתוב והוא בחי' נשמה ופנימיות.

E Chanucá e Purim são as “duas coxas da verdade”. Tudo isso corresponde ao nível do corpo; mas Rosh HaShaná corresponde ao nível da cabeça, na qual está incluída a força vital de todo o corpo, e corresponde a Adam, o primeiro homem. E Yom Kipur também é chamado de “Rosh HaShaná” na Escritura; ele corresponde ao nível da alma e da dimensão interior.

שבבחי הראש ג"כ יש פנימיות וחיצוניות וכ"כ [וכן כתב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שנסירת יוהכ"פ [יום הכפורים] בסוד הפנימית ובראש השנה בסוד החיצונית וע' בזהר בפי אמור (דצ"ו ע"ב) רישא וגלגלתא כו' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם.

Pois também no nível da cabeça há uma dimensão interior (pnimiyut) e uma dimensão exterior (chitsoniyut); e assim está escrito em Pri Etz Chaim: a nesirá (separação) de Yom Kipur é segundo o mistério da dimensão interior, e a de Rosh HaShaná, segundo o mistério da dimensão exterior. Veja também o Zohar, Parashat Emor (96b), "a cabeça e o crânio", etc., e o Mikdash Melech, ali.

וע' באדר"ז [באדרא זוטא] דרפ"ח סע"א [סוף עמוד א] כי בו הוא שנמשך החיות ממקור החיים המחיה חיים א"ס ב"ה שלמעלה מבחי זמן שלנו וחיות זה הוא עליון יותר וכולל כל חלקי החיות של השנה כאחד

E veja a Idra Zuta, fim de 288a.) Pois é nele que a força vital é atraída da Fonte da vida, que dá vida aos viventes, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima do nível do nosso tempo. E essa força vital é superior e inclui, como uma só, todas as porções da força vital do ano,

אלא שהם בו בהעלם עדיין כנ"ל במשל ואח"כ נמשכים מהעלם לגילוי בכל פרק ופרק כפי הראוי mas elas ainda estão ocultas nele, como [explicado] acima na analogia; e depois são atraídas da ocultação para a revelação, em cada período, conforme o que lhe cabe.

אך שמתחלה מתחלק לייב חדשי השנה שביום ראשון שבחדש נמשך חיות כללי לחדש ונק' לכך ראש חדש

No entanto, primeiro ela se divide nos doze meses do ano: no primeiro dia do mês é atraída uma força vital geral para o mês; por isso, esse dia é chamado Rosh Chodesh (a cabeça do mês),

שהוא חיות כללי לחדש וממנו מתחלק אח"כ לימים עד לשעות ולרגעים כו' וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] אדם נידון בכל יום הגם שבאמת ר"ה [ראש השנה] הוא יום הדין.

pois ela é a força vital geral do mês; e dela, depois, divide-se em dias, até chegar às horas e aos instantes, etc. E este é [o sentido de] o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "A pessoa é julgada todos os dias", embora, na verdade, Rosh HaShanah seja o dia do julgamento.

אך הענין כי בראש השנה הוא הדין והמשפט לכל אחד ואחד על חיות הכללי אם להמשיך ראשית הגילוי של החיות הכללי ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש ג"כ

Mas a explicação é que em Rosh HaShanah há julgamento e veredicto para cada pessoa acerca da força vital geral: se será atraída a primeira revelação da força vital geral. Ainda assim, há também

משפט בכל יום אם ראוי להיות לו השתלשלות מחיות הכללי לחיות הפרטי היינו שיומשך מהעולם אל הגילוי דעם היות שכבר נדון בר"ה [בראש השנה] בהמשכת חיות כללי

um julgamento todos os dias: se ela é digna de que haja uma descida gradual (hishtalshelut) da força vital geral para a força vital particular — isto é, que ela seja atraída da ocultação para a revelação. Pois, embora já tenha sido julgada em Rosh HaShanah, com a atração de uma força vital geral,

הנה אפשר הוא שלא יומשך מחיות הכללי אל הגילוי בפרט כמו שאפשר שלא יומשך חיות מן המוח אל איזה אבר ולא תוכל העין לראות והרגל להלך כו'

ainda é possível que [a força vital] não seja atraída da força vital geral para uma revelação particular, assim como é possível que a força vital não seja atraída do cérebro para algum membro, de modo que o olho não consiga ver e o pé não consiga andar, etc.,

והחיות השייך לאותו אבר נשאר במוח בהעלם שנתעכב במוח ולא נמשך ומתפשט משם אל האברים וכך יכול

e a força vital que pertence àquele membro permanece oculta no cérebro, retida nele, sem ser atraída nem se espalhar dali para os membros. Da mesma forma, pode

להיות שיהי' [שיהיה] נשאר החיות הפרטי החיות הכללי דר"ה [דראש השנה] ואז יקבל החסד ההוא בעולם העליון וע"ז הוא הדין בכל יום כו'

que a força vital particular permaneça [dentro] da força vital geral de Rosh Hashaná, e então ele receberá essa bondade no mundo superior. E é sobre isso que se dá o julgamento todos os dias, etc.

(ועמ"ש מזהבפי קרח ע"פ ויגמול שקדים ועמ"ש בפ' ראה ע"פ וברכך בכל אשר תעשה) אבל בראש השנה נמשך החיות כללי לכל השנה והוא המשכת חיות חדש ממש

(E veja o que está escrito sobre isso em Parashat Korach, sobre o versículo “E produziu amêndoas maduras”, e o que está escrito em Parashat Re'eh, sobre o versículo “E Ele o abençoará em tudo o que fizer”). Mas em Rosh Hashaná é atraída a força vital geral para o ano inteiro, e esta é uma atração de uma força vital realmente nova.

ולכן נקרא כל ר"ה [ראש השנה] תחלת מעשיך שנמשך אור וחיות מחדש להתהוות העולם כי בראש השנה דאשתקד לא נמשך החיות רק על שנה אחת מלמעלה מהזמן בזמן

Por isso, cada Rosh Hashaná é chamado “o início de Tuas obras”, pois luz e força vital são atraídas novamente para que o mundo venha a existir. Pois em Rosh Hashaná do ano passado, a força vital foi atraída somente por um ano, do que está acima do tempo para dentro do tempo.

וכן גם בתחלת בריאת העולם היי [היה] המשכת החיות באותו ראש השנה על שנה אי מלמעלה מהזמן
כמו שכתוב

E o mesmo ocorreu no início da criação do mundo: a força vital foi atraída naquele Rosh Hashaná por um ano, a partir do que está acima do tempo, como está escrito,

כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול דהיינו שששה אלפי שנים דהוי עלמא הם ששה ימים בלבד (ועי
בתש"ו [בתשובות] הרשב"א [הרבי שלמה בן אדרת] ח"א [חלק א'] סס"י [סוף סימן] ט' ורס"י [וריש סימן] תכ"ג)

“Pois mil anos, aos Teus olhos, são como o dia de ontem”: isto é, os seis mil anos de existência do mundo são apenas seis dias. (E veja as Resposta do Rashba, Parte I, fim da seção 9 e início da seção 423.)

אך גם זה הוא בחי' זמן ולמעלה מזה אין שום זמן כל עיקר וכולל כל הזמן שבמשך שיתא אלפי שני
בסקירה אי ומשם נמשך החיות

Contudo, este também é um nível de tempo; acima dele, não há tempo algum, e nele todo o tempo que abrange os seis mil anos está incluído numa única visão. E de lá é atraída a força vital

בר"ה [בראש השנה] על שנה אי ואח"כ בראש השנה שנקי' חג שהחדש מתכסה בו היינו שהחיות הראשון
עולה ומתכסה ונכלל במקורו וע"י השופר והתפלות נמשך אור וחיות חדש ממש על שנה אחת

em Rosh Hashaná, por um ano. E depois, em [Rosh Hashaná do ano seguinte], que é chamado “a festa em que a lua fica encoberta”, isto é, a primeira força vital ascende, fica encoberta e se inclui em sua fonte; e, por meio do shofar e das orações, é atraída uma luz e uma força vital realmente novas para um ano.

ולכן נקי' תחלת מעשיך תחלה ממש ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא גם רק זכרון בלבד ליום ראשון כי בר"ה
[בראש השנה] הראשון היי [היה] כ"ז [כל זה] מצד עצמו כי חפץ חסד הוא

Por isso, é chamado “o início de Tuas obras”, um início propriamente dito. Ainda assim, é também apenas uma lembrança do primeiro dia, pois no primeiro Rosh Hashaná tudo isso ocorreu por iniciativa Dele, “pois Ele deseja a bondade”,

אבל עכשיו באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] תליא מילתא משנה שעברה וכמו שאנו רואים שלא כל השנים
שויים יש שנה טובה ומתוקה ויש כו'

mas agora a questão depende do despertar de baixo (isarusa dilesata) do ano passado. Como vemos, nem todos os anos são iguais: há um ano bom e doce, e há, etc.;

והיינו מחמת שינוי אופן האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] שמשנה שעברה איך ומה שהיא וא"כ הרי בחי' ר"ה [ראש השנה] דעתה הוא בחי' דין ומשפט ואע"פ [ואף על פי] שהחסד גובר על הדין שלכן קורין פרשת העקידה ויעקוד אברהם את יצחק בנו

e isso se deve à mudança na maneira do despertar de baixo do ano passado, a como ele foi e ao que foi. Sendo assim, o nível de Rosh HaShanah agora é o nível de julgamento e veredicto. E, embora a bondade prevaleça sobre o julgamento, razão pela qual lemos a porção da Akedá, "E Avraham amarrou seu filho Yitzchak",

שהוא סוד התגברות החסדים דאברהם על הגבורות דיצחק והמתקת הדין אעפ"כ [אף על פי כן] אינו דומה ליום ראשון ממש שהי' [שהיה] חסד ממש

que é o mistério da prevalência das bondades (chasadim) de Avraham sobre as severidades (ghevuros) de Yitzchak e do abrandamento do julgamento; ainda assim, isso não se assemelha ao próprio primeiro dia, que foi bondade propriamente dita,

שהרי ההמשכה היתה מצד עצמו כי חפץ חסד הוא כי לא היה עדיין מי שיעורר כו'

pois a emanção se deu por iniciativa própria Dele, "pois Ele deseja a bondade", uma vez que ainda não havia ninguém que pudesse despertar, etc.;

וכנגד בחי' זו נאמר זכרון ליום ראשון זכר בלבד ליום ראשון במה שאעפ"כ [שאף על פי כן] הגבורות נמתקים

E em relação a esse nível se diz: "uma lembrança do primeiro dia": apenas uma lembrança do primeiro dia, pelo fato de que, ainda assim, as severidades são abrandadas,

אבל לא כשל יום ראשון ממש (וגם יש לומר פי' זכרון ליום ראשון שזוכרים ומעוררים את יום ראשון ומגבירים מדת החסד שבחי' יצחק ויכלל בבחי' אברהם אוהבי כו' וע' בזהר פ' ויקרא)

mas não como no próprio primeiro dia. (Também se pode dizer que o sentido de "uma lembrança do primeiro dia" é que nos lembramos do primeiro dia e o despertamos, fortalecendo o atributo da bondade, para que o nível de Yitzchak seja incluído no nível de "Avraham, que Me ama", etc. E veja no Zohar, Parashat Vayikra

(דף י"ח ע"א) ובפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ועמ"ש לקמן בד"ה ביום השע"צ [השמיני עצרת] בפ"י זכרון ליום ראשון ובפ"י זה היום כו'

(página 18a), e no comentário do Ramaz ali; e veja o que está escrito adiante, no discurso que começa “No dia de Shemini Atzeres”, sobre o sentido de “uma lembrança do primeiro dia” e sobre o sentido de “Este dia”, etc.)

וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] אמרו לפני מלכיות בראש השנה כדי שתמליכוני עליכם אמרו דוקא שאתם צריכים לעורר זה באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] עד שתמליכוני עליכם להיות נמשך גילוי החיות מדת מלכותו ית':

E isso é [o sentido de] o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Recitai diante de Mim [versículos de] Reinado (Malchiyos) em Rosh HaShanah, para que Me façais Rei sobre vós.” “Recitai”, especificamente: é preciso despertar isso por meio de um despertar de baixo, até que “Me façais Rei sobre vós”, para que seja emanada a revelação da força vital, o atributo de Sua Malchut (soberania), bendito seja Ele.

2 ב והנה פ"י שתמליכוני הוא כי נודע שיש ב' בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע פ"י ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא החיות שמתלבש בעולמות לפי מדרגתם לכא"א [לכל אחד ואחד] כפום שיעורא דילי' [דיליה] נשמות כך ומלאכים כך

2. Ora, o significado de “para que Me façais Rei” é o seguinte. É sabido que há dois níveis: a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin) e a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). A luz que preenche todos os mundos é a força vital que se reveste nos mundos conforme o nível de cada um, em cada um “segundo a sua própria medida”: as almas de uma maneira e os anjos de outra.

והוא בחי' כח הפועל שמלובש בהנפעל בתוכו ממש עד שגם בגשמיות אין לך עשב שאין לו מזל המכה בו ואומר לו גדל

É o nível do poder do Criador revestido na criatura, verdadeiramente dentro dela, a tal ponto que, mesmo no mundo físico, “não há uma folha de erva que não tenha um mazal (constelação) que a golpeie e lhe diga: ‘Cresça!’”

שהוא בחי' המשכות החיות בפרט לעשב זה ביחוד וגבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם ובכא"א [ובכל אחד ואחד] מהם לפי ערכו ומדרגתו כך הוא בחינת החיות מהבורא שנמשך

Esse é o nível do fluxo de força vital dirigido especificamente a esta folha de erva em particular. E “um mais elevado do que o elevado vela [por ele], e há outros ainda mais elevados acima deles”; e, em cada um deles, segundo sua posição e seu nível, assim é o nível da força vital que é atraída do Criador

בו כסדר המדרגות דכתיב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהן גי' עולמות בי"ע ובפרט כמה עולמות וברואים לאין קץ ותכלית ממש וכח הבורא מלובש ממש

para dentro dela, segundo a ordem dos níveis, como está escrito: “Por Minha glória Eu o criei, Eu o formei, também o fiz”, que são os três mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá; e, em particular, há muitos mundos e criaturas, verdadeiramente sem fim nem limite. E o poder do Criador está realmente revestido

בכל אחד ואחד מהם לפי ערכו כמשל התחלקות אופן החיות הנמשך מכח הצומח שבארץ לכמה מיני צמחים רבים שבעולם שונים זה מזה ובחינה זו נקרא ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

em cada um deles, conforme sua posição, como na analogia da maneira pela qual a força vital atraída do poder de crescimento na terra se divide entre as muitas espécies de plantas do mundo, diferentes umas das outras. E esse nível é chamado de luz que preenche todos os mundos.

אבל בחי' סוכ"ע הוא האור והחיות שלמעלה מהשתלשלות והתלבשות בעולמות וכנגד בחי' זו הוא שנאמר אני הוי' לא שניתי ואמרו אתה הוא עד שלא נברא העולם ומשנברא כו'

Mas o nível da luz que circunda todos os mundos é a luz e a força vital que estão acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e acima de serem revestidas nos mundos. A respeito desse nível, está dito: “Eu, Havayá, não mudei”, e disseram: “Tu és Ele antes de o mundo ser criado e depois de ele ter sido criado”, etc.,

בשוה ממש שלכאורה אינו מובן איך הוא מאחר שאעפ"כ [שאף על פי כן] העולמות חיים וקיימים ממנו והיינו שכח הבורא מלובש בהם ממש א"כ ה"ז [הרי זה] שינוי מכמו שהי' [שהיה] קודם כו'

permanecendo exatamente igual. À primeira vista, isso não se entende: como pode ser assim, se, apesar disso, os mundos vivem e existem por meio Dele, isto é, se o poder do Criador está realmente revestido neles? Nesse caso, isso é uma mudança em relação ao que havia antes, etc.

אלא מפני שההארה המחיה כל העולמות כולם היא רק הארה חיצונית בלבד מעצמותו ית' ואינה נוגעת בכו כלל ואינה פועלת שינוי בו כלל

Mas isso se deve ao fato de que o fluxo de luz que dá vida a todos os mundos é apenas um fluxo exterior de Sua essência, bendita seja; não a toca de modo algum e não provoca nela mudança alguma.

כי חיות כל העולמות הוא רק כמ"ש אנא אמלך שמדת מלכותו ית' בלבד מה שהוא ית' נקי מלך ומתנשא כביכול עליהם זהו גופא החיות שלהם ובחי' זו אינה נוגעת לעצמיותו כלל כמשל המלך ב"ו

[בשר ודם]

Pois a força vital de todos os mundos é apenas conforme está escrito: “Eu reinarei”. Somente Seu atributo de Malchut (soberania) — o fato de Ele, bendito seja, ser chamado Rei e estar, por assim dizer, exaltado sobre eles — constitui a própria força vital deles. E esse nível não toca de modo algum Sua essência, como na analogia de um rei de carne e osso,

שהוא מהות בפ"ע [בפני עצמו] ומה שנק' מלך על המדינות הרי אין בבחינה זו התפשטות עצמותו ממש תוך המדינות רק ששמו נקי עליהם

que é um ser em si mesmo; e, ao ser chamado rei sobre as províncias, sua essência propriamente dita não se estende por elas, mas apenas seu nome é chamado sobre elas.

וזהו ענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד אבל עצמותו ית' מופלא ומרומם מהם ונק' סוכ"ע ולכן נקי הבריאה יש מאין פי'

E este é o sentido do que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Antes de o mundo ser criado, havia somente Ele e Seu Nome”. Mas Sua essência, bendito seja, é maravilhosamente transcendente e exaltada acima deles, e é chamada a luz que circunda todos os mundos. Por isso, a criação é chamada “algo a partir do nada” (yesh me'ayin). Isto significa:

כי בהשתלשלות עילה ועלול העילה מתפעל מהעלול ממנו והשפעותו בו גורם שינוי בו מפני שעצמות העילה ממש מתלבש בהעלול כמשל ההשתלשלות משכל למדות וממדות למחשבה שמהות השכל ממש מתלבש במדות וכן המדות במחשבה כו'

numa cadeia de causa e efeito, a causa é afetada pelo efeito que dela procede, e sua influência sobre ele provoca uma mudança nela, porque a própria essência da causa está revestida no efeito; como na analogia da progressão do intelecto para os atributos emocionais (midot), e dos atributos emocionais para o pensamento: a própria substância do intelecto está revestida nos atributos emocionais, e, do mesmo modo, os atributos emocionais estão revestidos no pensamento, etc.

אבל יש מאין אינו כן אלא שחיות כל העולמות ואשר בהם הנמשך מן המאציל אינו ממהותו ועצמותו כלל רק מאין ממש

Mas, no caso de algo a partir do nada, não é assim. Pelo contrário, a força vital de todos os mundos e de tudo o que neles há, que é atraída do Emanador, não provém de Sua substância e essência de modo algum, mas do nada propriamente dito,

כי מדת מלכותו ית' בלבד מחי' אותם כנ"ל (ועמ"ש מזה ע"פ יביאו לבוש מלכות גבי יחיד חי העולמים מלך כו')

pois somente Seu atributo de Malchut lhes dá vida, como mencionado acima. (E veja o que está escrito a esse respeito sobre o versículo “Que tragam vestes reais”, acerca de “O Único, Vida dos mundos, Rei”, etc.)

והיא הנק' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא בחי' החיות המתלבש בעולמות כח הפועל בנפעל (וע' מזה בד"ה כי תצא כו') ובכל ר"ה [ראש השנה] היא שנמשכת מחדש

E isso é chamado a luz que preenche todos os mundos, que é o nível da força vital revestida nos mundos, o poder do Criador naquilo que foi criado (e veja a respeito no maamar que começa com “Quando saíres”, etc.). E em cada Rosh Hashaná ela é novamente atraída,

כי בכל ר"ה [ראש השנה] לא נמשך בחי' מלוכה זו להיות אנא אמלוך רק על שנה א' ואח"כ חזו ר ועולה ונכלל במקורו בבחי' המלך המרומם לבדו מאז

pois em cada Rosh Hashaná esse nível de realeza, o “Eu reinarei”, é atraído somente por um ano; depois, retorna, ascende e se inclui em sua fonte, no nível do “Rei que, desde outrora, estava exaltado sozinho”,

כמו קודם שנברא העולם שהי' [שהיה] נכלל בחי' שמו בבחי' הוא לבדו הוא כו' וכמ"ש כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא פ"י כטבע האש שמסתלק למעלה ועמ"ש מזה בד"ה אתם נצבים

como antes da criação do mundo, quando o nível do Seu Nome estava incluído no nível de “Ele sozinho é”, etc. E como está escrito: “Pois Havayá, teu D'us, é um fogo consumidor”; isto é, como a natureza do fogo, que se eleva para o alto. Veja também o que está escrito a esse respeito no discurso que começa com “Vós estais de pé”.

ולכן אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם שימשיכו הרצון למדת מלוכה להיות אנא אמלוך והיינו המשכת אור חדש מבחי"י סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין]:

Portanto: "Recitai diante de Mim [versículos de] Realeza, para que Me façais Rei sobre vós": isto é, que atraíam a vontade para o atributo da realeza, para que haja "Eu reinarei"; e isso é a atração de uma nova luz do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) para a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin).

3 ואח"כ אמרו לפני מלכיות כדי שיעלה זכרונכם לטובה לפני. פי' עד"מ כי הזכרון שיצטרך לזכור על הדבר אינו שייך

E depois: "Recitai diante de Mim [versículos de] Realeza, para que a vossa lembrança se eleve diante de Mim para o bem." O significado, por meio de uma analogia: a lembrança, quando é necessário recordar algo, aplica-se

אלא על דבר הרחוק ממנו במקום או בערך שאז שייך לומר ע"ז לשון זכרון שיזכור עליו ולא ישכח מלבו משא"כ כשהדבר אצלו וסמוך אצלו אין שייך לשון זכרון כלל.

somente a algo que está distante dele, seja em lugar ou em posição; então é apropriado usar a expressão "lembrança" a respeito disso, isto é, que ele se lembre e não o esqueça de seu coração. Mas, quando algo está com ele e perto dele, a expressão "lembrança" não se aplica de modo algum.

4 וכך יובן למעלה ענין זכרון שאנו אומרים בו ית' יעלה זכרוננו כו' הוא מפני שבאמת חיות כל העולמות הן עולמות התחתונים והן עולמות העליונים הרי באמת קמיה ית' הם כלא ממש חשיבא כטפה מאוקינוס

E assim se compreenderá, no Alto, o conceito de lembrança. [A razão] pela qual dizemos a respeito d'Ele, bendito seja, "Que nossa lembrança ascenda", etc., é que, na verdade, a força vital de todos os mundos, tanto os mundos inferiores quanto os mundos superiores, é considerada diante d'Ele, bendito seja, como nada absoluto, como uma gota no oceano.

כי כל עיקר חיותם הוא ממחשבה א' שעלה במחשבה לפניו להיות התהוות ואצילת העולמות ונק' מחשבה הקדומה וכמשל ביטול מחשבה א' לגבי כללות הנפש כו'

Pois toda a sua força vital deriva de um único pensamento que surgiu no pensamento diante d'Ele, para que os mundos viessem a existir e fossem emanados; e ele é chamado de Pensamento Primordial. Isso se assemelha à autoanulação (bitul) de um único pensamento em relação à alma como um todo, etc.

והנה בר"ה [בראש השנה] שחוזר הכל לכמו שהיה לכן מבקשים שיזכור על המחשבה הקדומה היא שעלתה אז בתחילת אצילת העולמות כנ"ל

Ora, em Rosh Hashaná, quando tudo retorna ao que era, pedimos, portanto, que Ele Se lembre daquele Pensamento Primordial que surgiu então, no início da emanção dos mundos, como mencionado acima.

כי מאחר שבאמת היא כלא ממש חשיבי ואינה ערוך אליו לכן מבקשים זכרנו שיזכור ע"ז ויחזור להתלבש בבחי' מחשבה הנ"ל.

Pois, uma vez que, na verdade, tudo é considerado como nada absoluto e não tem comparação com Ele, pedimos, portanto: “Lembra-Te de nós”; que Ele Se lembre disso e volte a revestir-Se no nível do pensamento mencionado acima.

וז"ש [וזהו שכתוב] זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם וחיותם זוכר הברית (וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך זכירה וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' פנחס) (דף רל"ט ע"א)

E este é [o sentido do] que está escrito: “Tu Te lembrás da obra do mundo e recordas todas as criaturas de outrora”, e da conclusão da bênção: “que Se lembra da aliança”. (E veja Pardes, Erchei HaKinuyim, verbete “Lembrança” (zechirah); e veja Raaya Mehemna, Parshas Pinchas (página 239a),

ובפ' עקב (דרע"א ע"א) ע"פ אזכיר את שמי ובפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ועמ"ש בד"ה אסרי לגפן בפ' מקדשי שמך כו'

e em Parshas Ekev (271a), sobre o versículo “Farei com que Meu Nome seja lembrado”, e no comentário do Ramaz ali; e veja o que está escrito no discurso que começa “Atando à videira”, sobre o significado de “os que santificam Teu Nome”, etc.

וע' בזהר בפ' ויקהל (דף רי"ש ע"א) ספר זכרון תרין דרגין דאינון חד ורוא דא שם הוי' שם חד הוי' חד ובזהר פ' יתרו

E veja o Zohar, Parshas Vayakhel (página 200a): “Um livro de lembrança: dois níveis que são um; e este é o mistério de Nome [e] Havayá: o Nome é um, Havayá é um.” E no Zohar, Parshas Yisro

(דף ע' [עיינ] ע"א) ועמ"ש"ל [ועיינ מה שכתוב לעיל] בפ' שלח ע"פ וזכרתם את כל מצות כו' למען תזכרו כו'

(página 70a). E veja o que está escrito acima em Parshas Shelach, sobre o versículo “E lembrareis todos os mandamentos”, etc., “para que vos lembreis”, etc.,

וסדי"ה זכור את יום השבת בענין זכור ושמור כו' וע' עוד בזהר ח"א [חלק א'] פ' וירא (דק"כ סע"ב [סוף עמוד ב])
ע"פ ויזכור אלקים כו'

e no fim do maamar que começa com “Lembra-te do dia de Shabat”, sobre o assunto de “Lembra-te” e “Guarda”, etc. E veja também o Zohar, Parte I, Parashat Vayerá (fim de 120b), sobre o versículo “E Elokim Se lembrou”, etc.,

ובפ' ויצא (דקנ"ט ע"ב) ובפ' בשלח (דמ"ז ע"א) ע"פ ויזכור ימי עולם כו' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם וע' מענין
ימי עולם בזח"ג [בזהר חלק ג] ס"פ נשא (דקמ"ה ע"ב)

e em Parashat Vayetsê (159b), e em Parashat Beshalach (47a), sobre o versículo “E ele se lembrou dos dias de outrora”, etc., e no Mikdash Melech ali. E veja sobre o assunto dos “dias de outrora” no Zohar, Parte III, no fim de Parashat Nasô (145b).

ולכן קיי"ל [קיימא לן] דבר"ה [דבראש השנה] תוקעים בשל זכרים דהיינו שופר של איל וע' בזהר ח"א [חלק א']
בפ' ויחי (דרמ"ז ע"א) דעלמא עילאה עלמא דדכורא איהו כו':

Portanto, concluimos [como lei] que em Rosh Hashaná se toca [o shofar] de machos (zecharim), isto é, o shofar de um carneiro. E veja no Zohar, Parte I, em Parashat Vayechi (246a), que “o mundo superior é um mundo masculino”, etc.

5 ג ובמה בשופר הנה ענין השופר הוא שהוא קול פשוט שנמשך מהבל הלב ואינו כמו בחי' הדבור שהוא
בחי' אותיות שנמשכים מן המוח

3. “E com quê? Com o shofar.” Ora, o assunto do shofar é que ele é um som simples, que se origina do sopro do coração; não é como o nível da fala, que consiste em letras provenientes do cérebro.

כי אותיות הדבור נמשכים מאותיות המחשבה ואותיות המחשבה נמשכים מהשכל כו' משא"כ הקול
פשוט הוא נמשך מן הבל הלב והוא למעלה מהשכל כי בלב יש חיצוניות ופנימית

Pois as letras da fala derivam das letras do pensamento, e as letras do pensamento derivam do intelecto etc.; ao passo que o som simples se origina do sopro do coração e está acima do intelecto. Pois no coração há uma dimensão exterior (chitsoniyut) e uma dimensão interior (pnimiyut).

והנה חיצונית הלב הוא למטה מהשכל ומקבל ממנו כמ"ש לפי שכלו יהולל איש שהתפעלות המדות שבלב הוא לפי השכל וכוונדע

Ora, a dimensão exterior do coração está abaixo do intelecto e recebe dele, como está escrito: "O homem é louvado segundo seu entendimento": o despertar dos atributos emocionais (midot) no coração corresponde ao intelecto, como é sabido.

אך התפעלות זו שבמדות אלו הוא רק בחי' חיצונית הלב ונק' רצון התחתון שהוא בחי' רעותא דליבא הנולד ונמשך מבחי' התכונות השכל

Mas esse despertar desses atributos emocionais é apenas o nível da dimensão exterior do coração e é chamado de vontade inferior, que é o nível de re'usa deliba (o desejo do coração), nascido e derivado do nível da contemplação intelectual.

אבל פנימית הלב שהוא הנק' רצון העליון אינו מקבל ונמשך מהשכל כלל אלא הוא גם למעלה מהשכל וזהו שנאמר לבבי דמשמע שני לבבות והיינו בחי' חיצוני' הלב ובחי' פנימית הלב כו'

Mas a dimensão interior do coração, que é chamada de Vontade Suprema, não recebe do intelecto nem deriva dele de modo algum; ao contrário, está até mesmo acima do intelecto. E é este [o sentido] do que se diz: levavi ("meu coração"), forma que implica dois corações, a saber, o nível da dimensão exterior do coração e o nível da dimensão interior do coração etc.

(וכמ"ש במ"א פי' מ"ש יפה את רעיתי כתרצה. רעייתי מלשון רעותא דליבא שהוא רצון התחתון יהיה כתרצה רצון העליון שלמעלה מהשכל

(Como é explicado em outro lugar a respeito do que está escrito: "Tu és bela, minha amada (ra'ayasi), como Tirtsá": ra'ayasi deriva do termo re'usa deliba, que é a vontade inferior; ela deve tornar-se "como Tirtsá", a Vontade Suprema, que está acima do intelecto.

והיינו ע"י ויחד לבבי עמ"ש ע"פ ויקהל משה וע"פ מי מנה עפר יעקב ועמ"ש עוד מענין חיצוניות הלב ופנימית הלב בד"ה אתם נצבים וכו'אור ע"פ לבבתני)

E isto se dá por meio de "Une meu coração"; veja o que está escrito sobre o versículo "E Moshe reuniu", e sobre o versículo "Quem contou o pó de Yaakov". Veja também o que está escrito mais adiante sobre a dimensão exterior e a dimensão interior do coração no discurso que começa "Vós estais de pé", e na explicação do versículo "Capturaste meu coração".)

ומי"ש מוח שליט על הלב היינו על חיצוני הלב שנולד מהשכל כנ"ל והמוח שליט עליו אבל פנימית
הכל יותר גבוה מבחי' המוח

E o que se diz, "O cérebro governa o coração", refere-se à dimensão exterior do coração, que nasce do intelecto, como mencionado acima, e sobre ela o cérebro governa. Mas a dimensão interior do coração é mais elevada que o nível do cérebro.

ולכן המוח מקבל מהלב כידוע שעיקר המזונות הם בלב ששם באים הדמים מהכבד שמקבל מאצטומכא
ממבוחר המאכל שמתהפך לדם בכבד וממנו נכנסים הדמים בלב והמוח מקבל חיות מהלב כו'

Portanto, o cérebro recebe do coração, como é sabido: o principal alimento está no coração, pois o sangue chega ali vindo do fígado, que recebe do estômago a parte mais selecionada do alimento, a qual se transforma em sangue no fígado; e dele o sangue entra no coração, e o cérebro recebe força vital do coração etc.

(ולכן נק' הקב"ה צור לבבי ואורייתא מחכמה נפקת שהוא בחי' מוח וכדלקמן) והנה קול פשוט זה
דשופר הוא מבחי' פנימית הלב

(Portanto, o Santo, bendito seja Ele, é chamado "a Rocha do meu coração", enquanto "a Torá procede de Chochmá", que é o nível do cérebro, como [será explicado] adiante.) Ora, este som simples do shofar provém do nível da dimensão interior do coração,

דהיינו כמ"ש צעק לבם אל ה' שצעקת הלב הוא מבחינת פנימית הלב (ועי' מזה בזה"ב [בזהר חלק ב'] פי' שמות)

isto é, como está escrito: "Seu coração clamou a Ado-nai"; o clamor do coração provém do nível da dimensão interior do coração. (E veja a respeito disso no Zohar, Parte II, Parashat Shemot

(די"ט סע"ב [סוף עמוד ב] ודף כ' ע"א) ובפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך צעקה ועי' במדרש רבה בשה"ש [בשיר
השירים] ע"פ יונתי כו'

(fim de 19b e página 20a), e em Pardes, Erchei HaKinuyim, verbete "Clamor" (tze'akah); e veja Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, a respeito do versículo "Minha pomba" etc.,

השמיעני את קולך כו' עד וכשצעקו בניי [בני ישראל] לפני הקב"ה מיד ויושע ה' כו' ובשמות רבה פכ"א
ע"פ מה תצעק אלי כבר שמעתי צעקתם כו'

"Deixa-me ouvir tua voz" etc., até "E, quando os filhos de Israel clamaram diante do Santo, bendito seja Ele, imediatamente 'Havayá salvou'" etc.; e em Shemot Rabbah, seção 21, sobre o versículo "Por que clamas a Mim?": "Já ouvi o clamor deles" etc.

ועי' בזהר חלק ב' בפ' בשלח (דני"ב ע"ב) ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ונמשך ונולד מחמת ההסתר וההפך בירידתו למטה שנתרחק מאד מאור פני מלך חיים א"ס ב"ה

E veja o Zohar, Parte II, em Parashat Beshalach (52b), e o comentário do Ramaz ali.) E ele é suscitado e nasce por causa do ocultamento e da oposição em sua descida aos níveis inferiores, tendo-se distanciado muito da luz da face do Rei da vida, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele;

שמחמת זה תגבר מאד בנפשם הצעקה לה' ותתגלה בחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] הלב שיש בכאו"א [בכל אחד ואחד] מישראל לה' ית' למעלה מהשגתו כנ"ל והוא בחי' בע"ת [בעלי תשובה] בחילא יתיר

pois, por causa disso, o clamor a D'us se intensifica muito em suas almas, e revela-se o nível da dimensão interior do coração voltado a D'us, bendito seja Ele, que existe em cada um e em cada uma de Israel, acima de sua compreensão, como mencionado acima. E este é o nível dos baalei teshuvá (os que retornam), [que vêm] “com força maior”.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שאין צדיקים גמורים יכולים לעמוד במקומם כי דוקא מצד ההסתר תגדל הצעקה כו'

Portanto, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que os tsadikim completos não podem permanecer em seu lugar, pois é precisamente por causa do ocultamento que o clamor se torna intenso etc.

וזהו תכלית ירידת הנשמות בגופות לאתבא צדיקייא בתיובתא כי בעוד שהיו בגן עדן היו כולם צדיקים שהיו נהנים מזיו השכינה שזהו מעשה הצדיקים שעבודתם בשכל

E este é o propósito da descida das almas aos corpos: “fazer os tsadikim retornarem em teshuvá”. Pois, enquanto estavam no Gan Éden, eram todos tsadikim, que “desfrutavam do esplendor da Shechiná”, o que constitui o serviço dos tsadikim, cujo serviço se dá por meio do intelecto,

כמו שכתוב דע את אלקי כו' ואח"כ בירידתם למטה בגוף ונפש הבהמית נעשו בחינת בעלי תשובה לשוב למעלה

como está escrito: “Conhece o D'us de [teu pai]”, etc. E depois, ao descerem abaixo, para um corpo e uma alma animal, tornaram-se do nível dos baalei teshuvá, para retornar para o alto,

כי יש מסתיר ומעלים ומחמת זה תגדל הצעקה והיא בחינת פנימיות הלב וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הידוע דעיקר תשובה בלב פי

pois há [algo] que oculta e encobre, e por isso o clamor se torna intenso; este é o nível da dimensão interior do coração. E, como na conhecida declaração de nossos Sábios, de abençoada memória, de que a essência da teshuvá está no coração. Isto significa:

כי תשובה דוקא הוא התגלות פנימית הלב שהוא למעלה מבחי צדיקים גמורים שהם מבחי מוח כנ"ל והתשובה היא מזה עצמו בהתבוננו עוצם ריחוקו אשר ירד פלאים כו' ועל ג"ע [וגן עדן] התחתון ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מוטב דלידייני כו'

teshuvá, especificamente, é a revelação da dimensão interior do coração, que está acima do nível dos tsadikim completos, que pertencem ao nível do cérebro, como mencionado acima. E a teshuvá provém justamente disso: quando a pessoa contempla a imensidão de seu afastamento, que “desceu de modo assombroso”, etc. E, a respeito do Gan Éden inferior, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Melhor que seja julgado”, etc.,

שכדאי כל יסורי גיהנם כו' וג"ע [וגן עדן] העליון הוא גבוה יותר לאין קץ וכ"ש [וכל שכן] שיש לבכות על ריחוקו מעצמות אור א"ס אשר יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז כו'

pois vale a pena suportar todos os sofrimentos do Gehinnom, etc. E o Gan Éden superior é infinitamente mais elevado; quanto mais, então, a pessoa deve chorar por seu afastamento da essência da Luz Infinita (Or Ein Sof), pois “Melhor é uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo”, etc.;

אשר מזה יהיה לבו צועק כו' וזהו ענין התקיעה קול פשוט מפנימי [מפנימיות / מפנימית] הלב ואח"כ שברים גנוחי גנח היינו בחי לב נשבר ותרועה ילולי יליל הוא בחי התעוררות רחמים בבכיה כו'

e, por isso, seu coração clamará, etc. Este é o sentido da tekiah: um som simples, proveniente da dimensão interior do coração. Depois vêm os shevarim, “suspiros gemidos”, que correspondem ao nível de um coração quebrantado; e a teruah, “gritos de lamento”, que corresponde ao despertar da compaixão por meio do choro, etc.

ומזה נולד ונמשך התקיעה השנית שהוא בחי התגלות רצון העליון מלמעלה כי הנה הקב"ה נקרא צור לבבי.

E disso nasce e se estende a segunda tekiah, que corresponde à revelação da Vontade Suprema, vinda do alto. Pois o Santo, bendito seja Ele, é chamado “a Rocha do meu coração”.

6 וג"כ לבבי בלשון רבים דמשמע ב' לבבות והיינו בחי' חיצונית ופנימית שבלב עד"מ הנ"ל וחיצונית הלב הוא למטה מהשכל כמ"ש בחכמה יסד ארץ כו'

E também levavi (“meu coração”) está no plural, o que indica dois corações, isto é, o nível da dimensão exterior e da dimensão interior do coração, conforme a analogia mencionada acima. E a dimensão exterior do coração está abaixo do intelecto, como está escrito: “Com Chochmá Ele fundou a terra” etc.

אבל פנימית הלב הוא בחי' רצון העליון שלמעלה מהחכמה והחכמה נק' בחי' עשי' [עשיה] לגבי בחי' רצון העליון

Mas a dimensão interior do coração é o nível da Vontade Suprema, que está acima de Chochmá (sabedoria); e Chochmá é chamada de nível de “fazer” (assíá) em relação ao nível da Vontade Suprema,

כדכתיב כולם בחכמה עשית וכנודע ובחי' התקיעה שהוא קול פשוט הוא בחי' התגלות פנימצית הלב שהוא בחי' רצון העליון שלמעלה מהחכמה הנ"ל וע"ז נאמר (בזכרי' [בזכריה] ס"ט) ואד' הוי' בשופר יתקע

como está escrito: “A todos fizeste com Chochmá”, e como é sabido. E o nível da tekiah, que é um som simples, é o nível da revelação da dimensão interior do coração, que é o nível da Vontade Suprema, acima de Chochmá, mencionada acima. E a respeito disso está dito (em Zechariá, capítulo 9): “E Ado-nai Havayá tocará o shofar”:

כמו עד"מ התקיעה שהיא קול פשוט מפנימית הלב כך עד"מ הוא בחי' המשכה וגילוי רצון העליון ב"ה והוא למעלה מבחי' האותיות שנמשכים מהחכמה

assim como, por meio de uma analogia, a tekiah é um som simples proveniente da dimensão interior do coração, assim também, por meio de uma analogia, ela corresponde ao nível da emanção e revelação da Vontade Suprema, bendito seja Ele; e está acima do nível das letras que são extraídas de Chochmá.

כי אורייתא מחכמה נפקת ועיקרה בחי' אותיות וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה והיינו בחי' האותיות שבתורה וע"ש זה נק' מקרא לשון קריאה שקוראו בשמותיו ועי"ז פונה עצמו כו'

Pois “a Torá provém de Chochmá”, e sua essência é o nível das letras, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Toda a Torá é nomes do Santo, bendito seja Ele”; isto é, o nível das letras da Torá. E por essa razão ela é chamada Mikra (Escritura), termo relacionado a “chamar” (ke-riá), pois O chamamos por Seus nomes, e por meio disso Ele Se volta etc.

וע"כ הנגיעה פוסל בה וכן חסר ויתיר כי הדקדוק הוא בהאותיות והיינו לפי דמחכמה נפקת שמשם נמשכ"י [נמשכים / נמשכין] האותיות (וכמ"ש במ"א בד"ה לסוסתי בפ' בשלח)

Portanto, o contato [entre letras] a invalida, e o mesmo ocorre com uma [letra] faltante ou excedente, pois a precisão está nas letras; isso se deve ao fato de ela provir de Chochmá, de onde são extraídas as letras. (Como é explicado em outro lugar, no discurso que começa com "À minha égua", na Parashat Beshalach.)

אבל בחי רצון העליון הוא בחי פנימית הלב שהוא בחי קול פשוט שלמעלה מהאותיות כנ"ל וזהו ענין ובמה בשופר:

Mas o nível da Vontade Suprema é o nível da dimensão interior do coração, que é o nível de um som simples, acima das letras, como mencionado acima. E este é o sentido de "E com quê? Com o shofar".

7 ד והנה עוד זאת שעייז הוא ממלא כל הפגמים שנעשו על ידי העוונות משנה העברה

4. E há ainda isto: por meio disso, ele preenche todas as falhas causadas pelos pecados do ano passado.

כי הפגמים שברמ"ח מ"ע [מצות עשה] ושס"ה ל"ת [לא תעשה] היינו בבחי חכמה שממנה נמשכת התורה כנ"ל ועד שם מגיעים הפגמים כו' וע"י השופר שנמשך הארה מבחי רצון העליון שלמעלה מהחכמה כנ"ל

Pois as falhas nas 248 mitzvot positivas e nas 365 proibições estão no nível de Chochmá, de onde a Torá se estende, como mencionado acima, e as falhas chegam até lá, etc. E, por meio do shofar, pelo qual se atrai uma irradiação do nível da Vontade Suprema, que está acima de Chochmá, como mencionado acima,

לכן הוא ממלא כל הפגמים שנעשו בחכמה ומאיר אור חדש ביתר שאת ויתר עז כמשל הנהר שנחרב ויבש שחופרים בעומק יותר וממלא החסרון

ele, portanto, preenche todas as falhas causadas em Chochmá e faz brilhar uma luz nova "com maior elevação e maior força", como na analogia de um rio que foi devastado e secou: cava-se mais fundo, e isso preenche a falta,

וגם ביתר שאת כו' כי תלת קשרין מתקשראן דא בדא ישראל באורייתא ואורייתא בקב"ה [בקודשא בריך הוא] והיינו כששומר דרכי התורה והמצות

e também “com maior elevação”, etc. Pois “três vínculos estão ligados uns aos outros: Israel à Torá, e a Torá ao Santo, bendito seja Ele”; isto é, quando se observam os caminhos da Torá e das mitsvot.

אבל אם ח"ו [חס ושלום] פגם באיזו מצוה הרי נחלש הקשר הלז דא ישראל מתקשראן באורייתא ואזי אין עצה כ"א ע"י התשובה מעומקא דליבא שע"י מדלג שור וממשיך מבחי' קוב"ה [קודשא בריך הוא]

Mas, se, D'us não o permita, alguém causou uma falha em alguma mitzvá, esse vínculo de “Israel ligado à Torá” fica enfraquecido; e então não há remédio senão por meio da teshuvá que vem do mais profundo do coração, pela qual se “salta sobre um muro” e se atrai do nível do “Santo, bendito seja Ele”,

שהוא בחי' סוכ"ע שנק' קדוש ומובדל ובו מתקשרא אורייתא שהיא בחי' חכמה כו' וע"י שקוב"ה [שקודשא בריך הוא] מאיר באורייתא וישראל

que é o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), chamada santa e separada, e à qual a Torá, que é o nível de Chochmá, está ligada, etc. E, por meio disso, o Santo, bendito seja Ele, faz brilhar na Torá e em Israel,

אזי ממלא כל הפגמים והחסרונות כמאמר אנת הוא שלימו דכולהו אנת הוא ממלא כל שמהן כו'

Ele então preenche todas as falhas e deficiências, como diz a declaração: “Tu és a plenitude de todos; Tu és Aquele que preenche todos os Nomes”, etc.

וזהו ויעבור הוי' על פניו ויקרא הוי' כו' ופסיק טעמא בגווייהו כי יש ב' בחי' שמות הוי' א' בהשתלשלות יו"ד חכמה ה"א בינה כו'

E isto é [o significado de] “E Havayá passou diante dele (al panav) e proclamou: ‘Havayá, Havayá’”, etc., com a cantilação fazendo uma pausa entre eles. Pois há dois níveis dos Nomes Havayá: um está na cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): yud, Chochmá; hei, Biná, etc.

ושם הם הפגמים על ידי תורה ומצות כמ"ש בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] בקריאת שמע שעל המטה אם פגמתי באות יו"ד בכיטול ק"ש [קריאת שמע] כו'

E há ali máculas [causadas] por meio da Torá e das mitsvot, como está escrito nos escritos do Ari-zal, na recitação do Shemá antes de dormir: “Se maculei a letra yud ao negligenciar a recitação do Shemá”, etc.

כי מצות ק"ש [קריאת שמע] הוא ליחדא בהוי' אחד איך שאין עוד מלבדו וכולא כלא ממש חשיבי והמבטל זה פוגם באות יו"ד

Pois a mitsvá de recitar o Shemá consiste em unificá-Lo em “Havayá é Um”: que “não há nada além d’Ele” e que tudo é considerado como verdadeiramente nada. Quem negligencia isso macula a letra yud,

שהוא בחי' חכמה בחי' ביטול כח מ"ה [מה] כמ"ש והחכמה מאין תמצא שנמשך ונולד תמיד מבחינת האיין כו'

que é o nível de Chochmá (sabedoria), o nível da autoanulação (bitul), koach mah (“o potencial do quê”), como está escrito: “E Chochmá é encontrada a partir de ayin (nada)”: ela é continuamente atraída e gerada a partir do nível de ayin, etc.

וע"י ביטול מ"ע [מצות עשה] ואהבת את ה' פוגם באות ה' שהוא בחינת בינה לבא אה"ר [אהבה רבה] כו' וע"י ביטול תלמוד תורה פוגם באות ו' שהוי"ו הוא המשכה קו ארוך מיו"ד שבראשו

E, por meio da negligência do mandamento positivo “E amarás Havayá”, macula-se a letra hei, que é o nível de Biná (entendimento), “o coração”, o grande amor (ahavá rabá), etc. E, por meio da negligência do estudo da Torá, macula-se a letra vav, pois a vav é a extensão descendente de uma linha longa a partir da yud que está em seu topo;

כי כל התורה הוא בחי' המשכות מחכמה עילאה והמבטל תלמוד תורה מקצר ההמשכות ופוגם באות ו' וע"י ביטול מצות מעשיות באות ה' אחרונה של שם

pois toda a Torá é o nível das extensões provenientes da Chochmá superior, e quem negligencia o estudo da Torá encurta essas extensões e macula a letra vav. E, por meio da negligência das mitsvot práticas, [macula-se] a hei final do Nome,

שהוא בחי' עשיה כידוע אך כ"ז [כל זה] הוא בבחי' שם הוי' דלתתא שהוא בחי' התהוות ההשתלשלות כנ"ל

que é o nível da ação (Assiá), como é sabido. Mas tudo isso se dá no nível do Nome Havayá inferior, que é o nível do surgimento da cadeia descendente dos mundos, como mencionado acima.

אבל שם הוי' דלעילא עם היות שנקרא ג"כ הוי' ע"ש [על שם] התהוות שממנו ית' מ"מ הוא בחי' גילוי אור עליון שלמעלה מהשתלשלות והוא בחי' רצון העליון הנ"ל שהוא למעלה מעלה מן החכמה

Mas o Nome Havayá superior, embora também seja chamado Havayá por causa do surgimento da existência a partir d'Ele, bendito seja, é, não obstante, o nível da revelação de uma luz superna acima da cadeia descendente dos mundos; e é o nível da Vontade Suprema mencionada acima, muito, muito acima de Chochmá.

ולכן פסיק טעמא בגווייהו כו' אך ענין ויקרא הוי' הוי' היינו שהוא ית' קורא וממשיך מבחי' שם הוי' הראשון שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל להיות מתגלה בהוי' שבבחינת השתלשלות

E por isso há uma pausa da cantilação entre eles, etc. Mas o sentido de "E proclamou: 'Havayá, Havayá'" é que Ele, bendito seja, chama e estende desde o nível do primeiro Nome Havayá, que está acima da cadeia descendente dos mundos, como mencionado acima, para que se revele em Havayá, no nível da cadeia descendente dos mundos.

(ועיין מזה באדר"ר [באדרא רבא]) (דקל"ח ע"א) וע' בספר רוח דוד שם פ"י שהשם הראשון הוא למעלה מהשתלשלות כו'

(E veja-se sobre isso na Idra Rabá (138a), bem como no livro Ruach David, onde se explica que o primeiro Nome está acima da cadeia descendente dos mundos, etc.

וכן פ"י המק"מ [המקדש מלך] בסוף ספר הדרת פ"מ ובביאור האדרא בספר קול ברמה משמע דהשם השני הוא למעלה מהשתלשלות והוא מהפע"ח [מהפרי עץ חיים] שער הסליחות פ"ב [פרק ב'] וע' בזהר ס"פ תרומה (דקע"ה ע"ב)

E assim explica o Mikdash Melech, no final do livro הדרת פ"מ. Porém, na explicação da Idra no livro Kol BeRamah, fica implícito que o segundo Nome está acima da cadeia descendente dos mundos, conforme consta de Pri Etz Chaim, Sha'ar HaSelichos, capítulo 2. E veja-se também no Zohar, no final da Parshat Terumá (175b),

ובפ' בראשית (ד"כ ע"א) ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] שער הנ"ל רפ"ח ובע"ח [ובעץ חיים] שער א"א למלאות כל הפגמים והחסרונות שנעשו בו ע"י העונות כו'

e na Parshat Bereshit (20a), em Pri Etz Chaim, no início do capítulo 8 da seção mencionada acima, e em Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin.) [A fim de] preencher todas as máculas e deficiências que foram causadas nele pelos pecados, etc.,

וכמבואר למעלה במשל הנהר שיבש שע"י שמוציאים וחופרים מהמעייין מתמלא הנהר כו' וזהו ענין התשובה שע"י התשובה קוראים וממשיכים מבחי' הוי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות וכמ"ש ממעמקים קראתיך הוי'

como foi explicado acima por meio da analogia do rio que secou: ao retirar água da fonte e cavar até ela, o rio se enche, etc. Este é o conceito de teshuvá: por meio da teshuvá, chama-se e atrai-se do nível de Havayá que está acima da ordem da cadeia descendente dos mundos, como está escrito: "Das profundezas clamei a Ti, Havayá."

ולכן אומרים היג"מ [הי"ג מדות] בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] כי אז נמשך בחי' התגלות הוי' שלמעלה מההשתלשלות שהוא בחי' רצון העליון שלמעלה מהחכמה ע"י השופר קול פשוט שהוא התגלות פנימית הלב כנ"ל

Por isso, recitamos os Treze Atributos [de Misericórdia] durante os Dez Dias de Teshuvá, pois então é atraído o nível da revelação de Havayá que está acima da cadeia descendente dos mundos, que é o nível da Vontade Suprema, acima de Chochmá; isso se dá por meio do shofar, um som simples, que é a revelação da dimensão interior do coração, como mencionado acima.

ולכן צ"ל השופר דוקא של איל או של יעל אבל של פרה פסול כי פני שור מהשמאל כתיב

Por isso, o shofar deve ser especificamente de carneiro ou de íbex; o de vaca, porém, é inválido, pois está escrito: "o rosto de um boi à esquerda",

שהוא בחי' גבורות וא"א להמשיך על ידו בחי' רחמים רבים הנ"ל שהוא בחי' פנימית הלב רצון העליון pois este corresponde ao nível das severidades (guevurot), e por seu intermédio é impossível atrair o nível da abundante compaixão mencionado acima, que é o nível da dimensão interior do coração, a Vontade Suprema.

כי הרי אדרבה שמאל דוחה כו' אלא על ידי שופר של איל כי והכשבים הפריד יעקב שיש בהם בחי' רחמנות

Pois, pelo contrário, "a esquerda afasta", etc. Em vez disso, isso se dá por meio do shofar de carneiro, pois "Yaakov separou os cordeiros": eles possuem o nível da compaixão,

שהיא מדתו של יעקב וכנראה בחוש שיש להם קול רחמנות שמעורר רחמים (ועמ"ש מזה בד"ה והניף הכהן אותם כו' על שני כבשים כפ' אמור)

que é o atributo de Yaakov; e, como se percebe claramente, elas têm uma voz lastimosa que desperta compaixão. (E veja o que está escrito a esse respeito no discurso que começa “E o cohen as fará oscilar”, etc., “com os dois cordeiros”, na Parashat Emor.)

ולכן עי"ז ממשיכים התגלות רצון העליון ורחמים רבים שלמעלה מהשתלשלות (ועמ"ש ע"פ כנשר יעיר כו' וע"פ ביום השלישי יקימנו כו')

Portanto, por meio disso, atraímos a revelação da Vontade Suprema e da abundante compaixão que está acima da cadeia descendente dos mundos. (E veja o que está escrito sobre o versículo “Como a águia desperta”, etc., e sobre o versículo “No terceiro dia Ele nos levantará”, etc.)

והנה הגם שעיקר ההמשכה ע"י פנימית הלב צעק לבם עכ"ז [עם כל זה] הוא ע"י התקיעה בשופר דוקא מטעם כי עשיה היא לעילא ועמ"ש מזה בד"ה יביאו לבוש מלכות כו'

Ora, embora a principal atração ocorra por meio da dimensão interior do coração — “seu coração clamou” —, ainda assim ela se dá especificamente pelo toque do shofar, pelo motivo de que a ação [alcança] o Alto; e veja o que está escrito a esse respeito no discurso que começa “Que tragam vestes reais”, etc.

ועוד מפני שהתגלות פנימית רצון העליון מלמעלה צ"ל נמשך למטה להתלבש בגשמיות כמאמר כתבנו בספר חיים טובים כתבנו בספר פרנסה כו'

E mais: como a revelação da dimensão interior da Vontade Suprema, proveniente do Alto, deve ser atraída para baixo, a fim de revestir-se na materialidade, conforme a expressão: “Inscreve-nos no livro da vida boa”, “Inscreve-nos no livro do sustento”, etc.,

להיות מזונות גשמיים להאדם שזהו על ידי רחמים רבים הנ"ל שנמשכים ומתלבשים כל כך מטה מטה בגשמיות עד שיהיה התגלות רחמנותם בהשפעה גשמיות

para que haja sustento material para o homem; e isso se dá por meio da abundante compaixão mencionada acima, que é atraída e revestida tão profundamente nos níveis inferiores, na materialidade, até que sua compaixão se revele numa dádiva material.

וכן גם כללות רחמים הנמשכים ברי"ה [בראש השנה] למתק הדינים היינו ג"כ שנמשכים למטה ע"ד הנ"ל
כי הרי עיקר הדין שבר"ה [שבראש השנה] הוא על הגופות אם יחי' [יחיה] אם ימות

Do mesmo modo, também a compaixão em sua expressão geral, atraída em Rosh HaShanah para adoçar os julgamentos, é igualmente atraída para baixo, conforme mencionado acima. Pois o julgamento principal em Rosh HaShanah diz respeito aos corpos: se ele viverá ou morrerá,

היינו אם תתקיים ותהיה הנפש בגוף או תסתלק ממנו משא"כ דין הנפשות הוא אחר המיתה כו'
isto é, se a alma permanecerá no corpo ou dele partirá; ao passo que o julgamento das almas ocorre após a morte, etc.

וכמ"ש בהגמ"י [בהגהות מיימוניות] פ"ג [פרק ג'] מהלכות תשובה בשם הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] שאין אדם
נידון ברי"ה [בראש השנה] אלא לעניני עוה"ז כו'

conforme está escrito nas Hagahos Maimoniyos, capítulo 3 das Leis de Teshuvah, em nome do Ramban: que a pessoa é julgada em Rosh HaShanah somente quanto às questões deste mundo, etc.;

ע"ש וא"כ גם הרחמים הממתיקים את הדינים היינו שהרחמים נמשכים כ"כ [כל כך] למטה עד
שמתלבשים בגשמיות

Veja ali. Portanto, também a compaixão que adoça os julgamentos significa que a compaixão é atraída tão para baixo que se reveste de fisicalidade.

ולכן צריך לתקוע הקול פשוט הנ"ל דוקא בשופר גשמי של כבש ואיל וכיוצא שיש בו רחמים ועי"ז
מתעורר כן מלמעלה שיהיו הרחמים רבים הנ"ל נמשכים ומתגשמים עד שיהיו השפעותם בגשמיות
שהוא ענין רחמים גשמיים

Por isso, é preciso emitir o som simples mencionado acima especificamente por meio de um shofar físico, de ovelha ou carneiro e semelhantes, nos quais há compaixão; por meio disso, desperta-se o mesmo do Alto: que a abundante compaixão mencionada acima seja atraída para baixo e se torne física, até que suas dádivas se manifestem na fisicalidade, que é o conceito de compaixão física.

כי השפעת חיים גשמיים היינו בחי' בהמיות ונעשה ג"כ ע"י התקיעה והתעוררות רחמים בקרן הכבשים שהוא בהמיות כו'

Pois a dádiva de vida física corresponde ao nível da animalidade (behemiut), e ela também é produzida por meio do toque e do despertar da compaixão com o chifre das ovelhas, que corresponde à animalidade, etc.

(וזהו כמ"ש רוח האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ. פי' רוח האדם העולה זהו כענין והרוח תשוב אל האלקים

(E isto é como está escrito: "O espírito do homem que sobe para o alto, e o espírito do animal que desce para baixo, à terra." O significado de "o espírito do homem que sobe" é semelhante ao conceito de "E o espírito retorna a D'us",

והיינו בבחי' תשובה כמ"ש לקמן בד"ה האזינו השמים ועליה זו היא למעלה מעלה לעורר גילוי רצון העליון כו' וע' בזהר ר"פ צו שבחי קול השופר נק' רוח

isto é, ao nível da teshuvá (retorno), como será explicado adiante, no discurso que começa com "Escutai, ó céus"; e essa ascensão é muito, muito elevada, despertando a revelação da Vontade Suprema, etc. Veja também no Zohar, no início da Parashat Tsav, que o nível do som do shofar é chamado ruach (espírito).

אך כדי שיהי' [שיהיה] נמשך משם ההמשכה בהשפעות גשמיים שזהו בחי' בהמיות זהו ע"י בחי' ורוח הבהמה היורדת למטה לארץ שהיא בחי' ארץ העליונה והארץ הדום רגלי כמ"ש בד"ה כי תצא

Mas, para que a atração proveniente de lá se estenda às dádivas físicas, que correspondem ao nível da animalidade, isso ocorre por meio do nível de "e o espírito do animal que desce para baixo, à terra", que corresponde à terra superior, e "a terra é o escabelo dos Meus pés", como é explicado no discurso que começa com "Quando saíres".

ולכן גם המלאכים נקראים בשם בהמה פני ארי' [אריה] פני שור כו' לפי שהמלאכים הם שלוחי השפע להיות נמשך ההשפעה בעוה"ז גשמי ועמ"ש מזה בד"ה מה יפו פעמיך בנעלים והם מקבלים מבחי' בהמה רבה

Por isso, também os anjos são chamados pelo nome de "animal": "o rosto de um leão, o rosto de um boi", etc., pois os anjos são mensageiros do fluxo [da abundância], para que a dádiva se estenda a este mundo físico (veja o que é explicado a esse respeito no discurso que começa com "Como são belos os teus passos nas sandálias"); e eles recebem do nível de behemah rabá (a grande besta),

שהוא כללות השפע המתלבש בבי"ע וזהו אדם ובהמה תושיע הוי' דהיינו על ידי ב' בחי' הנ"ל דאדם ובהמה כו' וכן מדת מלכותו ית' נקראת בשני שמות אלו דאדם ובהמה וכמ"ש במ"א)

que é o fluxo em sua expressão geral e coletiva, revestido em Beriá, Yetsirá e Assiá. E isto é [o significado de] “Homem e animal Tu salvas, Havayá”: isto é, por meio dos dois níveis mencionados acima, “homem” e “animal”, etc. Da mesma forma, o atributo de Malchut d'Ele, bendito seja, é chamado por esses dois nomes, “homem” e “animal”, como é explicado em outro lugar.)

וזהו ויעבור הוי' על פניו ויקרא כו' פי' שגילוי זה הוא שעבר על פניו דהיינו שלא כפי הראוי להיות מבחי' פניו

E isto é [o significado de] “E Havayá passou diante dele (al panav) e proclamou”, etc. O sentido é que esta revelação consiste em Ele ter passado além de Sua face (panav), isto é, não conforme o que seria apropriado [que viesse] do nível de Sua face.

כי בחי' פניו שהוא פנימיות אינו יכול להתלבש כ"כ [כל כך] למטה ועמ"ש במ"א דפניו הם בחי' ע"ס [עשר ספירות]

Pois o nível de Sua face, que é a dimensão interior, não pode revestir-se tão abaixo. E veja o que está escrito em outro lugar: que Sua face é o nível das Dez Sefirot.

אבל מלמעלה יותר יכול להשפיל א"ע [את עצמו] גם למטה (ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות הנזכר למעלה ועמ"ש לקמן סד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך כו') וזהו ויעבור הוי' שעבר דרך פניו מלמעלה יותר כו' וד"ל [ודי למבין]:

Mas, de um nível mais elevado, Ele pode rebaixar-Se até mesmo abaixo. (E veja o que está escrito no discurso que começa “Que tragam vestes reais”, mencionado acima; e veja o que está escrito adiante, no final do discurso que começa “Para compreender o significado do versículo ‘Quem é um D'us como Tu’”, etc.) E isto é “E Havayá passou”: Ele passou além de Sua face, vindo de um nível mais elevado, etc. E isto basta para quem entende.

8 ה והנה כל זה הוא בחי' שופר דר"ה [דראש השנה] שע"ז נאמר ואדי הוי' בשופר יתקע כו'

5. Ora, tudo isso é o nível do shofar de Rosh HaShanah, sobre o qual se diz: “E Ado-nai Havayah soará o shofar”, etc.

(ועמ"ש ע"פ כי כארץ תוציא צמחה כו' כן אד' הוי' יצמיח כו' שזהו ההתגלות שבר"ה [שבראש השנה] כו' ע"ש) אבל לעתיד לבא כתיב והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול

(E veja o que está escrito sobre o versículo “Pois, assim como a terra faz brotar seu crescimento”, etc., “assim Ado-nai Havayah fará brotar”, etc., que isso é a revelação de Rosh HaShanah, etc.; veja lá.) Mas, acerca do Tempo Vindouro, está escrito: “E acontecerá naquele dia que um grande shofar será soado.”

והענין כי הנה כבר נת' [נתבאר] ענין שופר דר"ה [דראש השנה] שהוא להמשיך להיות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא ענין התהוות מדת מלכותו ית' כאמרם ז"ל [זכרנו לברכה / זכרונם לברכה] אמרו לפני מלכיות כו'

A explicação é a seguinte: o assunto do shofar de Rosh HaShanah já foi explicado: ele serve para atrair a fim de que haja o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), que é o processo pelo qual vem a existir o atributo de Malchut d'Ele, bendito seja, como disseram nossos sábios, de abençoada memória: “Recitai diante de Mim [versículos de] Realeza”, etc.,

וכן למלאות כל הפגמים שנעשו בשם הוי' שבבחי' השתלשלות שהוא ג"כ בחי' ממלא כנ"ל יו"ד בחכמה כו'

e também para preencher todas as imperfeições que foram causadas no Nome Havayá que se encontra no nível da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), que também é o nível da luz que preenche [todos os mundos], como mencionado acima: o yud em Chochmá, etc.

וההמשכה היא מבחי' סוכ"ע שהוא רצון העליון ועי"ז הוא ממלא כל שמהן כו' וזהו ענין שופר (ועמ"ש מזה בד"ה תקעו בחדש שופר ובד"ה שוש אשיש)

E a atração vem do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), que é a Vontade Suprema, e por meio disso Ele “preenche todos os Nomes”, etc. Esse é o assunto do shofar. (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Tocai o shofar na lua nova” e no discurso que começa com “Regozizar-me-ei grandemente”).

אמנם עכ"ז [עם כל זה] נקרא שופר סתם ולא שופר גדול והענין כי הנה גם בחי' סוכ"ע אע"פ [אף על פי] שהוא בחינה מה שאינו מתלבש ונתפס בתוך העולמות

No entanto, apesar disso, é chamado simplesmente “shofar”, e não “grande shofar”. A explicação é a seguinte: mesmo o nível da luz que circunda todos os mundos, embora seja o nível que não se reveste nem é apreendido dentro dos mundos,

והוא בחי' לא שניתי כו' כמבואר למעלה עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהוא בחי' סובב ומקיף לעלמין אי"כ הוא בגדר בחי' עלמין

e é o nível de “Eu não mudei”, etc., como explicado acima, ainda assim, uma vez que é o nível que circunda e envolve os mundos, encontra-se, portanto, na categoria dos níveis dos mundos.

וכמו עד"מ השמים והארץ שהשמים מקיפים את הארץ וכל אשר עליה וסובבים סביב הארץ תמיד שאע"פ [שאף על פי] שמאוד גבוה שמים מעל הארץ עד שהארץ היא

É como, por exemplo, os céus e a terra: os céus circundam a terra e tudo o que há sobre ela, e giram continuamente ao redor da terra; e, embora os céus estejam muito acima da terra, a ponto de a terra ser

רק כגרגיר חרדל לגבי השמים עכ"ז [עם כל זה] יש להם ערך זה לזה עד שמוכרח שגם השמים יש להם תכלית וגבול כיון שהם המקיפים הארץ כו'

somente como um grão de mostarda em relação aos céus; ainda assim, eles guardam uma proporção entre si, a tal ponto que também os céus devem ter um fim e um limite, pois são eles que circundam a terra etc.,

רק שאעפ"כ [שאף על פי כן] גבהו שמים מעל הארץ כו' ועד"ז יובן ג"כ הנמשל בענין סוכ"ע וממל"ע [וממלא כל עלמין] דאע"פ [דאף על פי] שבחי' סוכ"ע הוא בבחי' אין סוף לגבי ההארה המתלבשת בעולמות להיות מממלא כל עלמין] ולא

somente que, apesar disso, “os céus são mais elevados que a terra” etc. E, da mesma forma, também se compreenderá o paralelo a respeito da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) e da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin): embora o nível da luz que circunda todos os mundos esteja no nível do infinito em relação à radiância que se reveste nos mundos para ser a luz que preenche todos os mundos, e não

כמו בגשמיות שהשמים הם בעלי גבול ממש עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהוא בחי' סובב ומחיה לעלמין בבחי' מקיף עכ"פ [על כל פנים] הוא בערך וגדר בחי' עלמין

como na materialidade, em que os céus são efetivamente limitados, ainda assim, visto que esse é o nível que circunda os mundos e lhes dá vida na forma de uma luz circundante, ao menos guarda uma relação com o nível dos mundos e se encontra dentro da categoria dos mundos.

אבל עצמותו ית' מובדל לגמרי מגדר בחי' עלמין אפילו מלהיות מאיר בבחי' סובב ומקיף כו' ויתגלה לע"ל [לעתיד לבוא] כי

Mas Sua essência, bendito seja Ele, está totalmente separada da categoria do nível dos mundos, até mesmo de brilhar no nível de uma luz envolvente e circundante etc.; e será revelada no Tempo Vindouro. Pois

הנה כתיב הללוהו כרוב גודלו פי' שיש הרבה מיני גודלו זה למעלה מזה עד אין קץ ותכלית

está escrito: "Louvai-O segundo a abundância de Sua grandeza"; isto é, há muitos tipos de Sua grandeza, um acima do outro, sem fim nem limite.

ולכן נאמר כרוב גודלו ולא נאמר כגודל גודלו ומה שעתה הוא בחי' סובב ומקיף יתגלה לעתיד בבחי' פנימי

Por isso está escrito "segundo a abundância de Sua grandeza", e não "segundo a grandeza de Sua grandeza". E aquilo que agora é o nível de uma luz envolvente e circundante será revelado no Futuro no nível da luz interior.

וזהו ענין והיה ביום ההוא והוא ע"ד מ"ש ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה שבחי' הוא בחי' סתים

E este é o significado de "E acontecerá naquele dia". Isso segue a ideia do que está escrito: "E se dirá naquele dia: 'Eis que este (zeh) é nosso D'us'": o nível de hu ("Ele"), o nível do oculto,

דהיינו בחי' סוכ"ע כמ"ש בספ"ד [בספרא דזניעותא] ס"פ תרומה (דקע"ז ע"ב) ע"פ הוא עשנו הוא אקרי מאן דסתים ולא שכיח כו'

isto é, o nível da luz que circunda todos os mundos, como está escrito no Sifra deTzniusa, no final da Parashat Terumá (177b), sobre o versículo "Ele (hu) nos fez": "Hu é dito daquele que está oculto e não é encontrado" etc.,

יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בבחי' זה שהוא בחי' התגלות לנוכח וע' בזהר פ' שלח (דקע"א ע"א) מענין ביום ההוא ובפרדס שער י"ד פ"ג [פרק ג']

será, no Tempo Vindouro, no nível de zeh ("isto"), que é o nível da revelação face a face. Veja também o Zohar, Parashat Shelach (171a), sobre o tema de "naquele dia", e Pardes, Sha'ar 14, capítulo 3.

והנה אז כאשר יומשך בחי' סוכ"ע להיות בבחי' גילוי ממש אזי יומשך בחי' סוכב מבחי' עליונה יותר

Ora, então, quando o nível da luz que circunda todos os mundos for atraído para se tornar uma revelação efetiva, o nível envolvente será atraído de um nível mais elevado

(דהיינו מבחי' שאינו בגדר עלמין כלל ועמ"ש מזה בביאור ע"פ הבאים ישרש יעקב כו' שזהו ענין השמים החדשים כו' ע"ש והיינו בחי' אשר אני עושה אני דייקא הוא המאציל עליון ב"ה כו' משא"כ בשמים דעכשיו כתיב ואת כל אלה ידי עשתה כו')

(isto é, de um nível que não se enquadra de modo algum na categoria de mundos; veja o que foi escrito a respeito disso na explicação sobre o versículo “Os que vierem, Yaakov fará criar raízes”, etc., que este é o tema dos “novos céus”, etc.; veja ali. E este é o nível de “que Eu faço”: “Eu”, especificamente, o Emanador Supremo, bendito seja Ele, etc.; ao passo que, a respeito dos céus atuais, está escrito: “E todos estes a Minha mão fez”, etc.)

וההפרש זה בין בחי' ידי עשתה לבחי' אשר אני ממש עושה יובן עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בד"ה ויושט המלך לאסתר בענין ההפרש בין בחי' שרביט הזהב אשר בידו ובין מ"ש אח"כ ויושט המלך כו' ע"ש ג"כ מענין זה)

E essa diferença entre o nível de “a Minha mão fez” e o nível de “que Eu mesmo faço” será compreendida à luz do que está escrito no discurso que começa “E o rei estendeu a Ester”, a respeito da diferença entre o nível de “o cetro de ouro que estava em sua mão” e o que está escrito depois: “E o rei estendeu”, etc.; veja ali também sobre este tema.)

ואזי יתקע בשופר גדול פי' דכמו בשופר דר"ה [דראש השנה] עכשיו הוא בחי' ההמשכה מסוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] כן גם לע"ל [לעתיד לבוא] שימושך מבחי' עליונה הרבה יותר להיות בבחי' סוכב אזי ג"כ השופר יהיה המשכה מבחי' ומדרגה העליונה העצומה ההיא

E então “será tocado um grande shofar”. O sentido é que, assim como agora, com o shofar de Rosh Hashaná, há o nível da atração da luz que circunda todos os mundos para dentro da luz que preenche todos os mundos, assim também, no Tempo Vindouro, quando [a luz] for atraída de um nível muito mais elevado, para se tornar o nível envolvente, o shofar também será então uma atração daquele nível e grau extraordinariamente elevados.

ולכן נקרא שופר גדול שהוא המשכה מבחי' שאינו בגדר עלמין כנ"ל ולגדולתו אין חקר למעלה מעלה מבחי' ההמשכה שמבחי' שופר סתם כי

Por isso ele é chamado de “grande shofar”, pois é uma atração do nível que não se enquadra na categoria de mundos, como mencionado acima, e “Sua grandeza é insondável”, muito, muito acima do nível da atração proveniente do nível do shofar simples. Pois

הנה מצות אינן בטילות לע"ל [לעתיד לבוא] (צ"ע [צריך עיון] בגמרא בנדה) (דס"א ע"ב) מיהו בסדרי טהרה בחידושי שם בשם הרשב"א [הרבי שלמה בן אדרת] והר"ן [והרבינו נסים] העלה כמש"כ [כמה שכתוב] רק שלא יהיה באופן שהוא עתה שתוקעים מלכיות וזכרונות ואח"כ שופרות

as mitsvot não serão abolidas no Tempo Vindouro (isto requer exame à luz da Guemará em Niddah (61b); contudo, o Sidrei Taharah, em suas inovações sobre aquela passagem, citando o Rashba e o Ran, concluiu conforme escrevi), mas não será da maneira atual, em que tocamos por Malchuyot (Realeza) e Zichronot (Recordações) e, depois, Shofarot (versículos do shofar);

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה שופרות בלבד ונקרא גם לכך שופר גדול והטעם מובן ע"פ הנ"ל כי עתה צריך להיות ההמשכה בבחי' ממלא ולכך צ"ל מלכיות כדי שתמליכוני כו'

mas, no Tempo Vindouro, haverá apenas Shofarot, e também por isso ele será chamado de “grande shofar”. A razão é compreendida à luz do que foi dito acima: agora, a atração precisa ocorrer no nível da luz que preenche [todos os mundos], e por isso são necessários Malchuyot, “para que Me façais Rei”, etc.,

וההמשכה היא למלא כל הפגמים כנ"ל משא"כ לע"ל [לעתיד לבוא] שמה שעכשיו הוא בחי' סוכ"ע יומשך בגילוי בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ממש א"צ [אין צריך / אינו צריך] מלכיות וזכרונות (וע' בלק"ת [בלקוטי תורה] (להאריז"ל)) בזכריה"פ ביום ההוא יהיה) רק שופרות בלבד שהשופר הוא גילוי פנימית כנ"ל.

e a extensão visa preencher todas as imperfeições, como mencionado acima; ao passo que, no Tempo Vindouro, quando aquilo que agora é o nível da luz que circunda todos os mundos for estendido em revelação no próprio nível da luz que preenche todos os mundos, não haverá necessidade de Malchuyot e Zichronot (e veja Likkutei Torah do Arizal, sobre Zechariá, a respeito do versículo “Naquele dia haverá”), mas somente de Shofarot, pois o shofar é a revelação da dimensão interior, como mencionado acima.

אך נקרא שופר גדול הגם דבאמת כל שופר הוא גילוי פנימית וכמ"ש גבי שופר אשרי העם יודעי

Mas ele é chamado de “grande shofar”, embora, na verdade, todo shofar seja a revelação da dimensão interior, como está escrito a respeito do shofar: “Feliz é o povo que conhece

תרועה ה' באור פניך יהלכון וכתוב ואור פניך כי רציתם (תלים מ"ד [מ"ד דוכריין]) שהוא בחי התגלות רצון העליון שהוא נקרא פניך

a teruá; Havayá, à luz de Teu rosto caminharão.” E está escrito: “E a luz de Teu rosto, pois Tu os favoreceste (retzisam)” (Tehilim 44), que é o nível da revelação da Vontade Suprema, chamada “Teu rosto”,

דהיינו שהוא בחי פנימית אלקותו ית' דהיינו בחי טוב (ועי' מענין אשרי העם יודעי תרועה זח"ג [זהר חלק ג] בפי' ויקרא)

isto é, o nível da dimensão interior de Sua Divindade, bendito seja Ele, ou seja, o nível da luz que circunda [todos os mundos]. (E veja sobre o tema de “Feliz é o povo que conhece a teruá” no Zohar, Parte III, em Parashat Vayikra

(י"ח ב' צ"ט ב' קמ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) ומענין באור פניך יהלכון שם (דקמ"ט ע"א) גבי כדין באור פני כו' (18b; 99b; fim de 148b); e sobre o tema de “à luz de Teu rosto caminharão”, ali (149a), a respeito de “então, à luz do rosto de”, etc.,

ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם (ודר"א ע"ב) גבי באור פני כו' ור"פ בא (דלי"ב ע"ב) ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ועי' עוד בפי' ויקרא (דט"ו ע"ב)

e no comentário do Ramaz ali; (e 231b), a respeito de “à luz do rosto de”, etc.; e no início de Parashat Bo (32b), e no comentário do Ramaz ali. E veja ainda em Parashat Vayikra (15b),

גבי ישר יחזו פנימו ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ועמ"ש לעיל בפי' ראה ע"פ לעשות הישר כו' a respeito de “Os retos contemplarão Seu rosto”, e no comentário do Ramaz ali; e veja o que foi escrito acima em Parashat Re'eh, sobre o versículo “fazer o que é reto”, etc.

ומענין ואור פניך כי רציתם נזכר בזח"ב [בזהר חלק ב'] בפי' בשלח דנ"ט ע"ב אך זה נקרא שופר סתם E o tema de “E a luz de Teu rosto, pois Tu os favoreceste” é mencionado no Zohar, Parte II, em Parashat Beshalach, 59b.) Mas isto é chamado simplesmente de shofar.

אבל שופר שלעתיד יהיה בחי' המשכה מבחי' רעוא דכל רעוין שהוא בחי' הרצון המקור לרצונות והוא למעלה מבחי' הפנימית הלו הנמשך עתה כו' והיינו למעלה מבחי' סוכ"ע.

Mas o shofar da Era Futura será o nível de uma emanção do nível de Raava deChol Ra'avin (a Vontade de todas as vontades), que é o nível da vontade que é a fonte das vontades; e está acima do nível desta dimensão interior que é emanada agora, etc., isto é, acima do nível da luz que circunda todos os mundos.

(ולכן נקרא שופר גדול שלמעלה מבחי' פנימית דהיינו רצון העליון סתם הנקי שופר סתם כי הוא בחי' רעוא דכל רעוין.

(Por isso é chamado de “grande shofar”, que está acima do nível da dimensão interior, isto é, da Vontade Suprema em si, chamada de shofar simples; pois ele é o nível da Vontade de todas as vontades.

ועמ"ש מענין רעוא דכל רעוין בד"ה למנצח על השמינית ועמ"ש עוד מענין סוכ"ע ומ' ה שלמעלה מבחי' סובב בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית כו' ועמ"ש בפ' שלח בד"ה אני דפ' ציצית בפ"י וענין שמו הגדול

E veja o que está escrito sobre a Vontade de todas as vontades no discurso que começa “Ao regente, sobre a oitava”, e veja o que está escrito mais adiante sobre a luz que circunda todos os mundos e sobre o que está acima do nível da luz circundante, no discurso que começa “Um salmo, um cântico para a dedicação da Casa”, etc. E veja o que está escrito na Parashá Shelach, no discurso que começa “Eu”, sobre a passagem de tsitsit, acerca do significado e do conceito de “Seu grande Nome”,

שהוא התגלות אור א"ס שלמעלה מבחי' שם הוי"ו יו"ד צמצום כו' ע"ש ולכן נקרא שמו הגדול ועד"ז י"ל [יש לומר] ג"כ פ"י שופר גדול וגם לפמ"ש [לפי מה שכתוב] המקובלים הראשונים דשמו גימטריא רצון.

que é a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), acima do nível do Nome Havayá, [onde] o yud é tsimtsum, etc.; veja ali. Por isso, é chamado de “Seu grande Nome”. E, da mesma maneira, também se pode explicar o significado de “grande shofar”. Além disso, conforme escreveram os primeiros cabalistas, shemo (“Seu Nome”) tem o valor numérico de ratzon (“vontade”).

ועמ"ש בפ' בשלח בד"ה וירא ישראל בענין בחי' רצון שיש בו ג"כ צמצום בחי' יו"ד כו' אמנם בחי' רעוא דכל רעוין זהו מבחי' שמו הגדול.

E veja o que está escrito na Parashá Beshalach, no discurso que começa “E Israel viu”, sobre o nível da vontade, no qual também há tsimtsum, o nível de yud, etc.; contudo, o nível da Vontade de todas as vontades provém do nível de “Seu grande Nome”.

ועמ"ש עוד כפ' חקת בביאור ע"פ בואו חשבון בענין כל פרוטה מצטרפת לחשבון גדול כו' והנה ז"ש [זהו שכתוב] ג"כ לע"ל [לעתיד לבוא] וברחמים גדולים אקבצך דהיינו שנמשכים מבחי' שופר גדול שממשיך בחינת רחמים גדולים ועיין מזה ברע"מ [ברעי' מהימנא] פ' תצא

E veja ainda o que está escrito na Parashá Chukat, na explicação sobre o versículo “Vinde a Cheshbon”, acerca de “cada perutá se junta para formar uma grande conta”, etc. E isso também é o que está escrito sobre a Era Futura: “E com grande compaixão Eu te reunirei”; isto é, elas são emanadas do nível do grande shofar, que faz emanar o nível de grande compaixão. Veja sobre isso no Raya Mehemna, Parashá Teitzei

(דרעי' ע"א) ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובכסא מלך פ"י רחמים גדולים הוא פנימית עתיק ועמ"ש סד"ה בעצם היום נמול אברהם בפ"י וענין גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות כו'.

(277a), e no comentário do Ramaz ali; e no Kisei Melech, [onde] explica que “grande compaixão” é a dimensão interior de Atik. E veja o que está escrito no final do discurso que começa “Naquele mesmo dia Avraham foi circuncidado”, sobre o significado e o conceito de “Grande é a circuncisão, pois foram estabelecidas treze alianças por causa dela”, etc.)

והנה בזהר כפ' ואתחנן (דרס"ו ע"ב) פ"י מ"ש והיה ביום ההוא יתקע מאי ביום ההוא כו'

Ora, no Zohar, na Parashá Va'eschanan (266b), explica-se o que está escrito: “E acontecerá naquele dia que [um grande shofar] será tocado”: “O que significa ‘naquele dia’?”, etc.,

כד"א [כמה דאת אמר] והיה יום אחד הוא יודע לה' ועיין מזה באדרא (דקל"ד ב') ועמ"ש מזה בביאור ע"פ והיה מספר בני' [בני ישראל] שזהו ענין כי גדול יום כו'

como está escrito: “E haverá um único dia; ele será conhecido por Havayá.” Veja também a respeito disso na Idra (134b); e veja o que está escrito sobre isso na explicação do versículo “E o número dos filhos de Israel será”, que este é o assunto de “Pois grande é o dia”, etc.;

ע"ש ועפ"ז [ועל פי זה] יובן דשייך שבבחי' ביום ההוא דהיינו בחי' כי גדול יום יתקע בשופר גדול דייקא וזהו ענין כרוב גודלו כו' וכנ"ל

veja ali. E, com base nisso, compreender-se-á que é apropriado que no nível de “naquele dia”, isto é, o nível de “Pois grande é o dia”, “se toque um grande shofar” — grande especificamente. E este é o assunto de “conforme a Sua grandeza abundante”, etc., como mencionado acima.

וזהו ג"כ דגבי שופר סתם כתיב ואדי הוי בשופר יתקע משא"כ גבי שופר גדול כתיב יתקע ולא נזכר מי התוקע

E é também por isso que, a respeito do shofar comum, está escrito: “E Ado-nai Havayá tocará o shofar”, ao passo que, a respeito do grande shofar, está escrito “será tocado”, sem mencionar quem o toca,

אלא לפי שהוא המשכה וגילוי מבחי' סתימא דכל סתימין מבחי' שמו הגדול שלמעלה משם אדי והוי' כו'.

mas [isso ocorre] porque se trata de uma emanção e revelação do nível de Stima deChol Stimin (o Mais Oculto de todos os ocultos), do nível de “Seu grande Nome”, que está acima dos Nomes Ado-nai e Havayá, etc.

גם י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש בפ' אחרי סד"ה כי ביום הזה יכפר שלא נאמר ג"כ מי המכפר

Também se pode explicar [isso] à luz do que está escrito na Parashá Acharei, no final do discurso que começa com “Pois neste dia Ele expiará”, que também ali não se diz quem expia,

והיינו לפי שהוא מבחי' לפני הוי' תטהרו שהוא בחינה שלא נתפס בשום אות ורמיזא כלל כו' ע"ש:

e isso porque provém do nível de “diante de Havayá vocês serão purificados”, um nível que não pode ser apreendido por nenhuma letra ou alusão, de modo algum, etc.; veja ali.

9 ו ואזי כתיב ובאו כו' והשתחוו לה'. כי הנה גבי שופר סתם כתיב אשרי העם יודעי תרועה באור פניך יהלכון שעם היות שהוא גילוי פנימית מ"מ יש בו בחי' הילוך עדיין

6. E então está escrito: “E virão”, etc., “e se prostrarão diante de Havayá”. Pois, a respeito do shofar comum, está escrito: “Feliz é o povo que conhece a teruá; à luz de Teu semblante caminharão”: embora haja nele uma revelação da dimensão interior, ainda assim há nele o nível de caminhar.

אבל בגילוי והמשכה שופר גדול דלע"ל [דלעתיד לבוא] שהוא בחי' גילוי רעוא דכל רעוין מקור כל הפנימית אזי ובאו כו'

Mas, com a revelação e a extensão do grande shofar do Futuro, que é o nível da revelação da Vontade de todas as vontades (Ra'ava deChol Ra'avin), a fonte de toda a dimensão interior, então “virão”, etc.,

והשתחוּו השתחוּוהוּא הוא בחי' ביטול כו' (ועמ"ש סד"ה וכל העם רואים כו' וקול השופר כו' גבי ויהי קול מעל לרקיע כו' וסד"ה השמים כסאי כו')

“E se prostrarão”: prostrar-se é o nível da autoanulação (bitul), etc. (E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “E todo o povo viu”, etc., “e o som do shofar”, etc., a respeito de “E havia uma voz acima do firmamento”, etc., e ao final do discurso que começa “Os céus são Meu trono”, etc.)

ואזי ג"כ ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוּו כו' דהיינו אפילו הנשמות שירדו למטה מטה ונבלעו בתוך אשור ומצרים והשופר דעכשיו אינו מעוררם

E então também “virão os perdidos na terra da Assíria e os dispersos na terra do Egito, e se prostrarão”, etc.; isto é, até mesmo as almas que desceram muito, muito baixo e foram tragadas pela Assíria e pelo Egito, às quais o shofar de hoje não desperta;

אבל כאשר יתקע בשופר גדול גם הם יתעוררו כו' (כן פי' בספר טו"ב סי' תקפ"ו. ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה שחורה אני ונאווה בפי' וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים

mas, quando o grande shofar for tocado, elas também despertarão, etc. (Assim explica o livro טו"ב, seção 586. E veja o que está escrito em sentido semelhante no discurso que começa “Sou negra, mas formosa”, sobre o significado de “E Israel viu a grande mão que Havayá havia exercido no Egito”,

דהיינו שאפילו בבחי' מצרים יש בחי' המשכת והתפשטות בחינת היד הגדולה שנמשכה ונתפשטה עד למטה מאד אפילו בבחי' מצרים דהיינו שנמשך חסד עליון כ"כ [כל כך] שאפילו בבחי' נפש השפלה ממדרגות תחתונות שבעשייה ומלובשת בגשמיות נופלין הרהורי תשובה

isto é, mesmo no nível do Egito há o nível da extensão e disseminação do aspecto da grande mão, que se estendeu e se disseminou muito para baixo, até mesmo ao nível do Egito; isto é, a bondade suprema se estende tanto que até mesmo sobre uma alma humilde, dos níveis mais baixos de Assíá, revestida de materialidade, surgem pensamentos de teshuvá.

וזוהו ענין היד הגדולה נמצא לפי שהיא בחי' יד הגדולה שהוא בחי' עליונה מאד על כן נמשכה ומתפשטת כ"כ [כל כך] למטה שאפילו בבחי' נפש השפלה כו'

E este é o significado da “grande mão”. Vemos, portanto, que, por ser o nível da grande mão — um nível muito elevado —, ela se estende e se dissemina tão para baixo que alcança até mesmo o nível de uma alma humilde, etc.

ועדי"ז ממש הוא כאן שלפי שיהיה המשכה מבחי' שופר גדול רעדכ"ר [רעוא דכל רעוין] לכך יעורר אפילו מבחי' אשור ומצרים כו' ועיין מענין היד הגדולה בר"מ [ברעיא מהימנא] פ' כי תצא

E exatamente o mesmo se aplica aqui: como haverá uma extensão do nível do grande shofar, da Vontade de todas as vontades, ele despertará até mesmo aqueles no nível da Assíria e do Egito, etc. E veja sobre o tema da “grande mão” no Raaya Mehemna, Parshas Ki Seitzei.

(רע"ז ע"א) שהוא ג"כ בחי' רחמים גדולים ולפי פירוש הרמ"ז [הרב משה זכות] שם הוא ממש ענין אחד עם בחינת שופר גדול ע"ש

(277a), que também é o nível da grande compaixão; e, segundo o comentário do Ramaz ali, é de fato uma mesma coisa que o nível do grande shofar; veja ali.)

והנה דרך כלל יש בהם ב' בחי' הא' האובדים בארץ אשור הוא בחי' תענוג מלשון אשרי יושבי כו' Ora, de modo geral, há entre eles dois níveis. O primeiro: “os que se perderam na terra de Ashur (Assíria)”, que corresponde ao nível do deleite, derivado do termo ashrei (“afortunados”): “Afortunados os que habitam”, etc.;

באשרי כי אשורני בנות כו' ובקדושה העליונה זהו ענין אשר קדשנו כמצותיו כו' ובזהר ויחי (דרמ"ז ע"א) “Em minha felicidade (be'ashri), pois as filhas me chamarão feliz”, etc. E, na santidade superior, isso corresponde a “que (asher) nos santificou com Seus mandamentos”, etc. E no Zohar, Vayechi (247a),

ע"פ מאשר שמנה לחמו ומאי איהו עלמא דאתי כו' ע"ש ועמ"ש מזה בד"ה ביום השע"צ [השמיני עצרת] בענין אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם

sobre o versículo “De Asher, seu pão será farto”: “E o que é isso? O Mundo Vindouro”, etc.; veja ali. E veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa “No dia de Shemini Atseret”, a respeito de “que (asher) juraste a nossos antepassados desde os dias de outrora”.

וזה לעומת זה בחי' אשור היינו תענוגי עוה"ז שנתהוו מפסולת התענוג עליון ממה שנפל בשבירת הכלים כו'

E “um oposto ao outro”: o nível de Ashur são os prazeres deste mundo, que vieram a existir da escória do deleite superior, daquilo que caiu na quebra dos recipientes, etc.

(וע' בזהר בראשית דמ"ט ע"א גבי ואשרה אתקרי כו' ובספר טו"ב סי' תרמ"ט האריך בזה וע' בזהר ויקרא דכ"ג ע"א)

(E veja no Zohar, Bereishit, 49a, sobre “E é chamada Asherah”, etc.; e no livro טו"ב, seção 649, ele discorre longamente sobre isso; e veja no Zohar, Vayikra, 23a.)

ופי' האובדים בארץ אשור היינו שמחמת שרודף אחר תענוגי עולם הזה למלאות תאוותו הרעה נאבד ונשקע הניצוץ אלקות שבנפשו וממנו יונקים הקליפות וסט"א [וסטרא אחרא] כו'

E o significado de “os que se perderam na terra de Ashur” é que, por perseguir os prazeres deste mundo para satisfazer seu desejo perverso, a centelha da Divindade em sua alma se perde e afunda, e dela se nutrem as kelipot e a sitra achra (o outro lado), etc.,

וכמ"ש וישמן ישורון ויבעט שמנת עבית וע"מ [ועמ"ש] מזה סד"ה קדש ישראל כו' בפי' פנחס ואלו נק' אובדים שמאבדים את עצמן לדעת ח"ו [חס ושלום]

como está escrito: “E Yeshurun engordou e deu coices; engordaste, ficaste espesso, tornaste-te grosseiro.” E veja o que está escrito sobre isso ao final do discurso que começa “Israel é santo”, etc., na Parashat Pinchas. Estes são chamados “perdidos” (ovdim), pois destroem a si mesmos conscientemente, D'us não o permita.

(ועמ"ש בד"ה כנשר יעיר גבי מחל לנו כי פשענו כו' עד דרשו ה' בהמצאו ע"ש)

(E veja o que está escrito no discurso que começa com “Como uma águia desperta”, sobre “Perdoamos, pois transgredimos”, etc., até “Buscai Havayá enquanto Ele pode ser encontrado”; veja lá.)

והבי' הם הנדחים בארץ מצרים פי' מצרים לשון מיצר שמחמת המצור והמצוק אין להם לב לדעת כו' וכמ"ש גבי ישראל בהיותם במצרים ולא שמעו אל משה מקצר רוח

E o segundo grupo são “os que foram dispersos na terra do Egito”. O significado: Mitzráyim deriva do termo meitzar (estrito), pois, devido ao cerco e à aflição, não têm coração para conhecer, etc., como está escrito a respeito de Israel quando estavam no Egito: “E não escutaram a Moshé, por causa da angústia de espírito”,

דהיינו מחמת רוב הצרה כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] שם ובת"א [ובתרגום אונקלוס] ולא קבילו מן משה מעיק רוח כו' ועד"ז נאמר (בישעיה סי' נ"ט) ושכרת ולא מיין.

isto é, por causa da grande aflição, como Rashi explica ali; e, no Targum Onkelos: “E não aceitaram de Moshé, por causa da opressão de espírito”, etc. E, de modo semelhante, está dito (em Isaías, capítulo 59): “E embriagada, mas não de vinho.”

ופי' שמבולבל כשכור ולא משתיית היין כ" מצרה ויגון וכמ"ש בת"י [בתרגום יונתן] שם דרויא מן עקא כו'

O significado é que está confuso como um embriagado, não por beber vinho, mas por aflição e pensar, como diz o Targum Yonatan ali: “embriagados pela aflição”, etc.

ואלו נקי נדחים ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתעלו כולם להיות ובאו כו' והשתחוו כו' וז"ש [וזהו שכתוב] (בהושע סס"י [סוף סימן] י"א) יחרדו כצפור ממצרים וכיונה מארץ אשור כו'

E estes são chamados “dispersos”. No Tempo Vindouro, todos serão elevados, de modo que “virão”, etc., “e se prostrarão”, etc. E isto é [o significado do] que está escrito (em Hoshea, no final do capítulo 11): “Virão tremendo como um pássaro do Egito e como uma pomba da terra da Assíria”, etc.,

והיינו ע"י כי הוא ישאג פי' הוא היינו בחי' מאן דסתים כו' הוא דא עתיקא עיין באדר"ז [באדרא זוטא] (דר"צ ע"א) ופי'

e isso se dá por meio de “pois Ele (Hu) rugirá”. O significado: Hu é o nível de “Aquele que está oculto”, etc.; “Hu, isto é Atika”; veja a Idra Zuta (290a). E o significado de

כי הוא ישאג היינו ענין והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול כו' ועי"ז יחרדו כו' שהוא בחי' ביטול והשתחוואה וכמ"ש גבי שופר ויחרד כל העם כו'

“pois Ele rugirá” é o conceito de “E acontecerá naquele dia que um grande shofar será tocado”, etc. E, por meio disso, “tremarão”, etc., o que corresponde ao nível de autoanulação e prostração, como está escrito a respeito do shofar: “E todo o povo tremeu”, etc.

וכתיב אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו ופי' בעיר היינו בחי' עיר אלקינו עולם הדבור מקור דבי"ע כו'

E está escrito: “Será tocado um shofar na cidade e o povo não tremerá?” O significado de “na cidade” é o nível da “cidade do nosso D'us”, o mundo da fala, a fonte de Beríá, Yetsirá e Assiá, etc.

והשופר הוא קול והמשכה להיות בנין עולם הדבור שהוא בחי' עיר כו' אך חרדה וביטול זה היינו בבחי' ועם וכמ"ש למען הקים אותך לו לעם כו'

E o shofar é uma voz e uma extensão que se faz descer para a construção do mundo da fala, que é o nível de “cidade” etc. Mas esse tremor e essa autoanulação pertencem ao nível de “e o povo”, como está escrito: “a fim de estabelecer-te como Seu povo” etc.

אבל כדי שיומשך חרדה וביטול זה גם בבחי' האובדים והנדחים זהו ע"י שופר גדול כי הוא ישאג ועי"ז יחרדו כצפור ממצרים כו'

Mas, para que esse tremor e essa autoanulação também sejam estendidos ao nível dos “perdidos” e dos “dispersos”, isso se dá por meio do grande shofar: “pois Ele rugirá”; e, por meio disso, “virão tremendo como um pássaro do Egito” etc.

כי גם מצרים ואשור בטלים ומבוטלים בהגלות נגלות גילוי אור א"ס ב"ה עצמו דקמיה כחשכה כאורה ואז יהיה בקרבך קדוש

Pois até o Egito e a Assíria são anulados e completamente anulados quando se revela a própria revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, diante da qual “a escuridão é como a luz”. E então haverá “o Santo em teu meio”,

ולא אבא בעיר פי' שיש בחי' צירופי אותיות והמשכות הנמשכים בלעומת זה ונקראים ג"כ עיר דהיינו בחינה שאמרו דור הפלגה נעשה לנו עיר ומגדל כו'

“e não entrarei na cidade”. Isto significa que existe um nível de combinações de letras e de extensões que são atraídas para o lado oposto, e que também são chamadas “cidade”; isto é, o nível a que se referiu a geração da Dispersão ao dizer: “Façamos para nós uma cidade e uma torre” etc.

ועי' בזהר פ' נח (דע"ה) אכן לעתיד לבא שיתעלו כל הנשמות אזי יהיה בקרבך קדוש ולא יומשך ההשפעה לבחי' עיר הנ"ל:

E veja-se sobre isso no Zohar, Parshas Noach (75). Porém, no Tempo Vindouro, quando todas as almas forem elevadas, então haverá “o Santo em teu meio”, e a influência não será estendida ao nível da “cidade” mencionada acima.

10 בהר הקדש הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כאברהם שקראו הר כי באברהם כתיב הלך ונסוע הנגבה בחי' אהבה נק' הר

“Sobre o monte santo”: nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Como Avraham, que o chamou de ‘monte’.” Pois sobre Avraham está escrito: “indo e viajando em direção ao sul”; o nível do amor é chamado “monte”,

כמו הר שבולט מארץ המישור והר הקודש הוא האהבה שבבחי' ביטול כי קדש הוא בחי' חכמה como um monte que se eleva acima da planície; e “o monte santo” é o amor que se encontra no nível da autoanulação (bitul), pois “santo” é o nível de Chochmá.

(ועמ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות בענין אהרן חייך שלך גדול משלהם כו' ואפשר זהו בחי' אהרן א' הר' ו' וכוונת דבחי' אהרן ממשיך אה"ר [אהבה רבה] שלמעלה מבחי' חסד לאברהם כמ"ש [כמה שכתוב שם] וזהו ענין הר הקדש כו' ועמ"ש בד"ה קול דודי כו' מדלג על ההרים כו'):

(E veja o que está escrito no discurso que começa “Quando acenderes as lâmpadas”, sobre o assunto de “Aharon, por tua vida, o teu é maior que o deles”, etc. E talvez este seja o nível de Aharon: alef, har (“monte”), nun. E, como é sabido, o nível de Aharon atrai para baixo um grande amor (ahavá rabá), que está acima do nível de “bondade para com Avraham”, conforme escrito ali. Este é o assunto de “o monte santo”, etc. E veja o que está escrito no discurso que começa “A voz do meu amado”, etc., “saltando sobre os montes”, etc.)

11 בירושלים יראה שלם שלימות היראה כי עתה כתי' [כתיב] להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו פי' הדר מלכותו הוא ההידור בנבראים המתהווים ממדת מל' ית'

“Em Jerusalém” (Yerushalayim): yirá shalem, “temor completo”, a plenitude do temor. Pois agora está escrito: “Para dar a conhecer aos filhos do homem Seus poderosos feitos (guevurotav), e a glória do esplendor de Seu reino.” O sentido de “o esplendor de Seu reino” é o esplendor que há nas criaturas que vêm a existir a partir de Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele,

כמ"ש אלף אלפים ישמשוני [ישמשוניה] לגדוד א' ולגדודיו אין מספר שזהו בחי' הידור עצום מאד ומ"מ הוא ע"י שמתחלה להודיע לבני האדם דבורותיו שהתהוותם הוא ע"י בחי' גבורות וצמצומים

como está escrito: “Mil milhares O servem”, para uma única tropa, e Suas tropas são incontáveis; isso constitui um nível de esplendor imenso. Ainda assim, isso se dá por meio de que, primeiro, [há] “dar a conhecer aos filhos do homem Seus poderosos feitos”: que a vinda delas à existência ocorre por meio do nível de guevurot (severidades) e contrações (tsimtsumim).

כי אילו היה מדת מלכותו יתב' [יתברך] מתגלה עליהם כמו שהיא לא היו יכולים לקבל כלל והיו מתבטלים במציאותם ממש וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הושיט אצבעו הקטנה ביניהם

Pois, se Seu atributo de Malchut, bendito seja Ele, se revelasse sobre elas tal como é, elas não poderiam recebê-lo de modo algum e seriam literalmente anuladas da existência, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Ele estendeu o dedo mínimo entre elas,”

שהיא בחי' מל' מדריגה העשירי [העשירות] שבי"ס [שבי' ספירות] ושרפן שנתבטלו לגמרי כי אין בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] יכול לקבל בחי' א"ס

que é o nível de Malchut, o décimo nível das Dez Sefirot; “e Ele os queimou”, de modo que foram completamente anulados, pois um ser finito não pode receber o nível do Infinito (Ein Sof).

אלא שהן הן גבורותיו שמצמצם עצמו שלא יהיה מדת מלכותו בגילוי כ"כ [כל כך] ואז יהיה הפחד והיראה בגבול כפי שיוכלו הנבראים שאת

Mas essas são precisamente Seus poderosos feitos: Ele Se contrai, de modo que Seu atributo de Malchut não se revele tanto; então, o temor e a reverência serão limitados, na medida que as criaturas puderem suportar.

וזה לא נקי יראה שלם כי אין היראה בשלימות אבל לעתיד ע"י ואת רוח הטומאה אעביר כו' יהיה בחי' יראה שלם

E isso não é chamado “temor completo”, pois o temor não está em sua plenitude. Mas, no Futuro, por meio de “E removerei da terra o espírito de impureza”, etc., haverá o nível de temor completo.

(והיינו בחי' הר הקדש שהוא אהבה עליונה מאד וגם כלולה עם בחי' שלימות היראה ועמ"ש בד"ה וידעת היום בענין התכללות אהוי"ר [אהבה ויראה] גבי וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו כו')

(E isso corresponde ao nível do “monte santo”, que é um amor muito elevado e também está incluído no nível da plenitude do temor. Veja o que está escrito no discurso iniciado por “E saberás neste dia”, a respeito da inclusão mútua do amor e do temor, sobre “E todos os corações Te temerão, e todas as entranhas e os rins cantarão”, etc.,

ולקמן בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] ועמ"ש בד"ה קול דודי הנ"ל גבי מדלג כו' ומקפץ כו' וע' בזהר (וישב)

e adiante, no discurso iniciado por “No dia de Shemini Atseret”. Veja também o que está escrito no discurso iniciado por “A voz do meu Amado”, mencionado acima, a respeito de “saltar”, etc., e “pular”, etc. E veja no Zohar, Vayeshev

(דקפ"ג סע"ב [סוף עמוד ב]) בענין ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדיו ע"ש ואפשר לומר דבחי' זו יהיה ע"י שופר גדול.

(final de 183b), sobre o tema de “Jerusalém, edificada como uma cidade unida”; veja ali.) E pode-se dizer que este nível ocorrerá por meio do grande shofar.

והנה בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] קיים היה נוהג מצות יובלות ועיקר שופר נאמר בתורה גבי יובל והעברתם שופר תרועה כו'

Ora, quando o Templo Sagrado ainda existia, vigorava a mitzvá dos anos do Jubileu; e a principal [menção do] shofar na Torá é feita a respeito do Jubileu: “E fareis soar o shofar de teruá”, etc.,

ביוה"כ [ביום הכפורים] **תעבירו שופר כו' והיינו ביוה"כ** [ביום הכפורים] **של שנת היובל ועי"ז וקראתם דרור בארץ כו' ונפטרו עבדים לבתיהן כו'**

“no Yom Kipur fareis soar o shofar”, etc., isto é, no Yom Kipur do ano do Jubileu; e, por meio disso, “Proclamareis liberdade na terra”, etc., e os escravos eram libertados para voltar às suas casas, etc.

והענין שהוא מבחי' שופר גדול כי ענין יציאת העבדים לחירות היינו ע"י גילוי מבחי' עלמא דחירו כמ"ש בזהר פ' תצוה (דקפ"ג ע"א) ובפ' אמור (דצ"ב ע"ב)

E a explicação é que isso provém do nível do grande shofar. Pois a saída dos escravos para a liberdade ocorre por meio de uma revelação do nível de alma decheiru (o mundo da liberdade), como está escrito no Zohar, Parashat Tetsavê (183a) e Parashat Emor (92b).

וגילוי והמשכה זו זהו בחי' שופר גדול וכמ"ש בזהר בשלח (דמ"ו ע"ב) ויקרא (ד"ו ע"ב) ואתחנן (דרס"ו ע"ב) והוא מעין הגילטי שיהיה לע"ל [לעתיד לבוא]

E esta revelação e esta extensão constituem o nível do grande shofar, como está escrito no Zohar, Beshalach (46b), Vayikra (6b), Vaetchanan (266b); e isso é um antegosto da revelação que haverá no Tempo Vindouro.

ולכן נאמר יובל הוא קדש תהי' [תהיה] לכם והוא כענין בחי' הר הקדש כו' הנ"ל ועי' מענין יובל בזה"ג [בזהר חלק ג] (דק"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ודק"ט ע"א) ובאדר"ז [ובאדרא זוטא] (דר"צ סע"ב [סוף עמוד ב]).

Por isso, está dito: “É um Jubileu; será sagrado para vocês”, e isso se assemelha ao tema do nível do “monte sagrado”, etc., mencionado acima. Veja também sobre o tema do Jubileu no Zohar, Parte III (final de 108b e 109a), e na Idra Zuta (final de 290b);

ח"ב [חלק ב'] (פ"ג [פרק ג'] ב' פ"ה ב' רי"א א' מ"ו ב') ועי' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך יובל ובשער י"ג ספ"ג [סוף פרק ג'] ופ"ד וספ"ז

Parte II (83b, 85b, 211a, 46b). Veja também em Pardes, Erchei HaKinuyim, a entrada “Jubileu” (yovel), e em Sha'ar 13, final do capítulo 3, capítulo 4 e final do capítulo 7.

ולכן עיקר מצות יובל לא היה רק בבית ראשון ולא בבית שני אלא שמ"מ מונין היו אותו כדי לקדש שמיטות

Por isso, a mitzvá principal do Jubileu vigorava somente na época do Primeiro Templo, e não na do Segundo Templo; contudo, ainda assim, eles o contavam, a fim de santificar os anos sabáticos.

וגם בבית ראשון דוקא בזמן שכל יושביה עליה שאז הוא בחי' כעיר שחוברה לה יחדיו כו'

E mesmo na época do Primeiro Templo, isso ocorria somente quando “todos os seus habitantes estavam sobre ela”, pois então ela era o nível de “como uma cidade unida”, etc.,

כנ"ל והיינו בחי' המשכת ה' עילאה בה' תתאה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ובזהר פ' שמות (ד"ט ע"ב)

como mencionado acima; e isto é o nível da extensão da hei superior para a hei inferior, como está escrito em Etz Chaim e no Zohar, Parashat Shemot (9b);

ע"ש במק"מ [במקדש מלך] וגילוי זה דבחי' עלמא דחירו עיקרו בחי' ה' עילאה ועמ"ש כמ"א ההפרש בתקיעת שופר

veja ali, no Mikdash Melech. E esta revelação do nível do mundo da liberdade é essencialmente o nível da hei superior. E veja o que está escrito em outro lugar sobre a diferença na maneira de tocar o shofar

דראש השנה גם כן בין זמן בית ראשון לזמן בית שני והוא בד"ה יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה.

de Rosh Hashaná, também, entre a época do Primeiro Templo e a época do Segundo Templo; isso se encontra no maamar que começa: “Quando o festival de Rosh Hashaná caía no Shabat, no Templo tocavam [o shofar], mas não no país.”

ועכשיו שבעוונותינו חרב בהמ"ק [בית המקדש] אעפ"כ [אף על פי כן] יש לנו יוה"כ [יום הכפורים] שבו מאיר בחי' עלמא דחירו בחי' יובל כמ"ש באדר"ז [באדרא זוטא] [דר"צ סע"ב [סוף עמוד ב]] ובפ' בא [דל"ט ע"ב] ובפרשה אחרי [דס"ט ע"ב] ובפ' אמור [דק"ב ב']

E agora, quando, por causa de nossos pecados, o Templo Sagrado está destruído, ainda assim temos Yom Kipur, no qual brilha o nível do mundo da liberdade, o nível do Jubileu, como está escrito na Idra Zuta (final de 290b), na Parashat Bo (39b), na Parashat Acharei (69b) e na Parashat Emor (102b).

ולכן תוקעים ביוה"כ [ביום הכפורים] אחר נעילה תקיעה אחת והוא מבחי' שופר גדול כי תקיעות דר"ה [דראש השנה] זהו בחי' שופר סתם שע"ז נאמר ואדני הוי' בשופר יתקע כנ"ל

Por isso, em Yom Kipur, depois de Ne'ilá, toca-se uma única tekia, e ela provém do nível do grande shofar. Pois os toques de Rosh Hashaná são o nível do shofar simples, sobre o qual se diz: “E Adonai Havayá tocará o shofar”, como mencionado acima;

אבל ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שמאיר בו בחי' יובל עלמא דחירו היינו בחי' התגלות זו דשופר גדול והיינו בחי' נעילה שאז הוא העלייה הגדולה

mas Yom Kipur, no qual brilha o nível do Jubileu, o mundo da liberdade, é o nível dessa revelação do grande shofar; e este é o nível de Ne'ilá, pois então ocorre a grande ascensão,

והוא בחי' התגלות זו דשופר גדול וע"כ הוא גמר חתימה ויש בחי' ביטול בנבראים ע"ד מ"ש בשופר גדול והשתחוו לה' כו' ועמ"ש מענין יובל שהוא בחי' שבת שבתון בד"ה מקושש עצים בפ' שלח.

e este é o nível dessa revelação do grande shofar. Portanto, é o selamento final, e há nos seres criados um nível de autoanulação, à semelhança do que se diz a respeito do grande shofar: "e se prostrarão diante de Havayá", etc. E veja o que está escrito sobre o Jubileu, que é o nível de "um Shabat de completo repouso" (Shabat Shabaton), no maamar que começa "Recolhendo lenha", na Parashat Shelach.

אך באמת כל זה הוא רק הארה מבחי' שופר גדול ועיקר התגלות עצמותו יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בב"א [במהרה בימינו אמין] כי אז יתקע בשופר גדול ממש:

Mas, na verdade, tudo isso é apenas um brilho do nível do grande shofar, e a revelação principal de Sua essência ocorrerá no Tempo Vindouro, que venha rapidamente em nossos dias, amém; pois então "será tocado um grande shofar" em realidade.

12 ז והנה ברבות פ' ויצא פ' ע' [עיינן] אתה אמרת והיה הוי' לי לאלקים חייך כל טובות וכו' והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול כו'

7. Ora, no [Midrash] Rabbah, Parashat Vayetse, seção 70: "Tu disseste: 'E Havayá será Elokim para mim'; por tua vida, todas as coisas boas", etc.; "'E acontecerá naquele dia que um grande shofar será tocado'", etc.

דהנה מבואר לעיל דענין שופר של ראש השנה הוא להמשיך להיות בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא ענין שם אדני.

Pois foi explicado acima que o propósito do shofar de Rosh Hashaná é atrair para baixo o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin); esse é o assunto do Nome Ado-nai,

שהוא בחי' מלי' וכמ"ש סדי"ה כי כארץ תוציא צמחה בענין כן אדני הוי' יצמיח צדקה כו' ובד"ה אדני שפתי תפתח.

que é o nível de Malchut, como está escrito ao final do discurso que começa com “Pois, assim como a terra faz brotar o seu crescimento”, sobre o assunto de “assim Ado-nai Havayá fará brotar a justiça”, etc., e no discurso que começa com “Ado-nai, abre os meus lábios”.

13 והמשכה זו היינו משם הוי' שהוא סובב כל עלמין שיהיה נמשך ומאיר בשם אדני. וזהו ואדני הוי' בשופר יתקע.

E essa descida provém do Nome Havayá, que é a luz que circunda todos os mundos (sovev kol al-min), para que seja conduzida e brilhe no Nome Ado-nai. E este é [o sentido de] “E Ado-nai Havayá tocará o shofar”.

שע"י השופר מתייחד שם אדני שהוא כסא דין כי אדני אותיות דינא עם שם הוי' שהוא מדת הרחמים. וכמ"ש ברבות אמור ס"פ כ"ט והוא עומד מכסא דין לכסא רחמים כו'.

Pois, por meio do shofar, o Nome Ado-nai, que é o Trono do Julgamento, uma vez que as letras de Ado-nai formam dina (“julgamento”), une-se ao Nome Havayá, que é o atributo da misericórdia. Como está escrito em [Midrash] Rabbah, Emor, fim da seção 29: “E Ele se levanta do Trono do Julgamento para o Trono da Misericórdia”, etc.

וביאור הדברים יובן ע"פ המבואר לעיל (בד"ה תקעו בחודש שופר פי' בחדש זמן חידוש לבנה)

E a explicação do assunto será compreendida à luz do que foi explicado acima (no maamar que começa com “Tocai o shofar na Lua Nova”: o sentido de bachodesh é o tempo da renovação da lua),

בענין מתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין כמ"ש בראשית ברא אלקים ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת הרחמים

sobre o tema de “A princípio, surgiu no pensamento [Divino] criar o mundo com o atributo do julgamento, como está escrito: ‘No princípio, Elokim criou’; Ele viu que o mundo não subsistiria e associou a ele o atributo da misericórdia”,

והוא ענין יחוד שם הוי' בשם אלקים ואדני שעיי' נמשך הביטול להיות היש בטל לאין וכללות יחוד זה והמשכה זו הוא בר"ה [בראש השנה] עיי' השופר כו' ע"ש.

e este é o assunto da união do Nome Havayá com os Nomes Elokim e Ado-nai, por meio da qual se faz descer a autoanulação (bitul), para que o yesh (algo) se anule diante do ayin (nada). E essa união e essa descida, em seu conjunto, ocorrem em Rosh Hashaná por meio do shofar, etc.; consulte ali.

וזהו והוי"ה עליהם יראה ויצא כברק חצו ע' [עיינן] בת"ז [בתיקוני זוהר] תקון למ"ד (דע"ז [דעבודה זרה] ב') וברבות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] והיינו ע"י ואדני הוי' בשופר יתקע כנ"ל.

E este é [o sentido de] “E Havayá aparecerá sobre eles, e Sua flecha sairá como relâmpago” (veja Tikkunei Zohar, Tikkun 30 (77b), e [Midrash] Rabbah, Bo, seção 15); e isso ocorre por meio de “E Ado-nai Havayá tocará o shofar”, como mencionado acima.

וכ"ז [וכל זה] הוא עכשיו אכן לעתיד לבא שנאמר והיה הוי' לי לאלקים שבח"י שם הוי' היינו מה שעכשיו הוא בח"י סובב כל עלמין יהיה לעתיד בבחינת ממלא כל עלמין ע"ד בח"י ומדרגת שם אלקים.

E tudo isso é assim agora. Porém, no Futuro Vindouro, sobre o qual está dito: “E Havayá será para mim Elokim”, o nível do Nome Havayá — isto é, aquilo que agora está no nível da luz que circunda todos os mundos — estará, no Futuro, no nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), à semelhança do nível e da categoria do Nome Elokim.

14 ויהיה גילוי אלקות כמ"ש ונגלה כבוד הוי' כו' ואז יצטרך להיות ההמשכה ע"י השופר מבחי' אור א"ס ממש שלמעלה משם הוי' להמשיך האור בשם הוי'.

E haverá uma revelação da Divindade, como está escrito: “E a glória de Havayá será revelada”, etc. Então, a descida através do shofar deverá vir do nível da própria Luz Infinita (Or Ein Sof), que está acima do Nome Havayá, para fazer a luz descer ao Nome Havayá,

ע"ד שממשיכים בשופר של ראש השנה משם הוי' בשם אדני ואלקים כנ"ל. וכיון שכן והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול.

à semelhança do que fazemos com o shofar de Rosh Hashaná, quando fazemos a descida do Nome Havayá para os Nomes Ado-nai e Elokim, como mencionado acima. E, visto que assim é: “E acontecerá naquele dia que será tocado um grande shofar.”

והענין דהנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בפ"ג [בפרק ג'] דנדה (כ"ו א') חמשה שיעורין טפח שופר דופן סוכה לולב כו'

A explicação é a seguinte: nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no capítulo 3 de Niddah (26a): “Cinco [coisas] têm a medida de um palmo (tefach): o shofar, a parede de uma sucá, o lulav”, etc.

וכל אלו להמשיך האור בבחי' מלכות מתחלה בראש השנה ויום הכפורים בבחי' שמאלו תחת לראשי.

E todos estes servem para fazer a luz descer ao nível de Malchut: primeiro, em Rosh Hashaná e Yom Kipur, no nível de “Sua mão esquerda está sob a minha cabeça”,

ואח"כ בסוכות בבחי' וימינו תחבקני וכמ"ש מזה בד"ה ושאתם מים בששון ובד"ה ביום השמיני עצרת ובד"ה שוש אשיש גבי בכסה ליום חגנו.

e depois, em Sucot, no nível de “e Sua mão direita me abraça”, como está escrito a respeito disso no discurso que começa “E tirareis água com alegria”, no discurso que começa “No dia de Shemini Atseret” e no discurso que começa “Regozijar-me-ei muito”, a respeito de “na ocultação [da lua], no dia de nossa festa”.

15 והמשכות אלו זהו ע"י שופר סוכה ולולב ולכן שעירון טפח ע"ש. אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים.

E essas emanções ocorrem por meio do shofar, da sucá e do lulav; por isso, sua medida é um palmo (tefach), em alusão a “Também Minha mão fundou a terra, e Minha mão direita estendeu (tipchá) os céus”.

אשר טפחה מלשון טפח והוא כף היד שמודדים בו הטפחים. והם בחי' עשר ספירות במספר עשר אצבעות חמש כנגד חמש כו'.

Pois tipchá deriva do termo tefach, que é a palma da mão, com a qual se medem os palmos. E eles correspondem ao nível das Dez Sefirot, representadas pelos dez dedos, cinco opostos a cinco, etc.

גם ב' ידות אלו שהן ימין ושמאל הם סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין]. וקרוב לזה פי' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] ע"פ

Além disso, essas duas mãos, a direita e a esquerda, correspondem à luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) e à luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin). Uma explicação semelhante encontra-se no Likkutei Torah do Arizal sobre o versículo

הנה טפחות נתת ימי (בתהלים ס"י ל"ט) יעו"ש [יעו"ש שם] וע' מענין ידי כו' וימיני טפחה פ"ב [פרק ב'] דחגיגה (י"ב ב')

“Eis que fizeste meus dias da largura de um palmo” (nos Salmos, capítulo 39); veja-se ali. E veja-se sobre o tema de “Minha mão”, etc., e “Minha mão direita estendeu”: Chagigá, capítulo 2 (12b);

פ"ק [פרק קמא] דכתובות (דף ה' סע"א [סוף עמוד א]) ומ"ש ע"ז בביאור ע"פ נשא את ראש בני גרשון בענין מקדש ה' כוננו ידיך.

Ketubot, capítulo 1 (fim da página 5a); e o que está escrito sobre isso na explicação do versículo “Faz o recenseamento dos filhos de Guershon”, acerca de “o Santuário, D'us, que Tuas mãos estabeleceram”;

רבות בראשית (ספ"א [סוף פרק א']) זח"א [זהר חלק א] (ד"ל ע"א) ח"ב [חלק ב'] שמות (ד"ב ע"א) בא (ל"ז ב') יחרו (פ"ג [פרק ג'] ב'). ח"ג [חלק ג'] פנחס (רמ"ז א').

[Midrash] Rabá, Bereshit (fim da seção 1); Zohar, parte I (30a); parte II, Shemot (20a), Bo (37b), Yitro (83b); parte III, Pinchas (247a).

וזהו שארז"ל [שאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי כוס של ברכה ומגביהו מן הקרקע טפח ספ"ז דברכות (דנ"א סע"א [סוף עמוד א]) ופ"י מהרש"א [מהרש"א] ע"ש כוס ישועות אשא.

E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram a respeito do cálice da bênção: “e o ergue um palmo acima do chão” (fim do capítulo 7 de Berachot, fim de 51a); e o Maharshá explica [isso] em alusão a “Erguerei o cálice das salvaçãoes”.

והיינו כי כוס גימטריא אלקים הוא בחי' אף ידי יסדה ארץ. ואשא לחברו לשם הוי' ע"ש מ"ש ארוממך אלקי המלך.

Isto é, kos (“cálice”) tem o valor numérico de Elokim, que corresponde ao nível de “Também Minha mão fundou a terra”; e “Erguerei” significa uni-lo ao Nome Havayá, em alusão ao que está escrito: “Eu Te exaltarei, meu D'us (Elokai), o Rei”.

ולכן מגביהו מן הקרקע טפח לחברו לבחי' וימיני טפחה שמים גם טפח זה רומז לבחי'

Portanto, ele o ergue um palmo do chão, para uni-lo ao nível de “e Minha mão direita estendeu os céus”. Este palmo também alude ao nível de

כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא ובארעא כו' ובזח"ג [ובזהר חלק ג] שופטים (דרע"ג סע"ב [סוף עמוד ב]) פי' ומסלקו מן הקרקע טפח בסוד יו"ד כו'

“pois tudo o que há nos céus e na terra”, “que se apegue aos céus e à terra”, etc. E no Zohar, Parte III, Shoftim (fim de 273b), explica-se “e ele o ergue um palmo do chão” como o mistério do yud, etc.

וזה יובן ע"פ מ"ש סד"ה המגביהי לשבת שמגביה הה"א ע"י היו"ד שבתוך הה"א שבו ועל ידו נעשה מן דל"ת ה"א ועי"ז הוא עליית המלכות בסוכ"ע

E isto será compreendido de acordo com o que está escrito no fim do discurso que começa com “Aquele que está entronizado no alto”: que Ele eleva o hei por meio do yud que está dentro do hei, que está nele e por meio do qual um hei é formado a partir de um dalet; e por meio disso ocorre a ascensão de Malchut para a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin).

וזהו ומגביהו טפח כו' ועד"ז הוא מצות מזוזה לקובעה בטפח הסמוך לרה"ר [לרשות הרבים] פ"ג [פרק ג'] דמנחות (ל"ג ב') וכן בנר חנוכה בטפח הסמוך לפתח (שבת כ"ב א').

E isto é “e ele o ergue um palmo”, etc. Da mesma forma, a mitzvá da mezuzá consiste em fixá-la no palmo mais próximo do domínio público (capítulo 3 de Menachos, 33b), e o mesmo se aplica à lâmpada de Chanucá, que deve ficar no palmo mais próximo da entrada (Shabbos 22a).

ועמ"ש בענין מזוזה ונר חנוכה בד"ה נר חנוכה כו' כדי שתהא מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל ומ"ש מענין פתח בד"ה קול דודי הנה זה בא בשה"ש [בשיר השירים].

E veja o que está escrito sobre a mezuzá e a lâmpada de Chanucá no discurso que começa com “A lâmpada de Chanucá”, etc., [sobre] “para que a mezuzá fique à direita e a lâmpada de Chanucá à esquerda”; e o que está escrito sobre a entrada no discurso que começa com “A voz do meu amado, eis que ele vem”, sobre Shir HaShirim.

וזהו ששופר דר"ה [דראש השנה] שיעורו טפח להיות ההמשכה מסוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] מבחינת וימיני טפחה שמים והיינו מ"ש שהטפח הוא בחינת יו"ד

E é por isso que a medida do shofar de Rosh Hashanah é um palmo: para que haja uma emanção da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin) para a luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), do nível de “e Minha mão direita estendeu os céus”. E isto é o que está escrito: que o palmo é o nível do yud;

והיינו שההמשכה מבחינת יו"ד דשם הוי"ו והיו"ד בחי' צמצום ועמ"ש בד"ה ולא אבה הוי"ו אלקיך לשמוע אל בלעם וכל זה בשופר דעכשיו שההמשכה היא משם הוי"ו בשם אדי כנ"ל ע"כ שיעורו טפה בחי' יו"ד כו'

isto é, a emanção vem do nível do yud do Nome Havayá, e o yud é o nível do tsimtsum (contração). E veja o que está escrito no discurso que começa com “E Havayá, teu D'us, não quis ouvir Bilam”. Tudo isso se aplica ao shofar de hoje, cuja emanção vem do Nome Havayá para o Nome Ado-nai, como mencionado acima; por isso, sua medida é um palmo, o nível do yud, etc.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] שבחי' הוי"ה יהיה בבחי' אלקים וההמשכה יהיה מעצמות אור א"ס שלמעלה משם הוי"ה ועי"ז יהיה עליות המלי' ולא בבחי'

Mas, no Tempo Vindouro, quando o nível de Havayá estiver no nível de Elokim, e a emanção vier da essência da Luz Infinita que está acima do Nome Havayá, por meio disso ocorrerão as ascensões de Malchut, não no nível de

הנה טפחות נתת ימי אלא ע"ד אורך ימים נתת לו מבחי' אריך אנפין לכן יתקע בשופר גדול מבחי' שלמעלה מע"ס [מעשר ספירות]

“Eis que fizeste meus dias como palmos”, mas, antes, no sentido de “concedeste-lhe longevidade de dias”, do nível de Arich Anpin (a Face Longa); por isso, “será tocado um grande shofar”, do nível que está acima das Dez Sefirot,

שהם במספר עשר אצבעות כו' ועמ"ש ע"פ מי מנה עפר יעקב בענין ולפני אחד מה אתה סופר: que são contadas pelo número dos dez dedos, etc. E veja o que está escrito sobre o versículo “Quem contou o pó de Yaakov”, a respeito de “E diante do Um, o que se conta?”

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/rosh-hashanah/4/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak